

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Editia I Revizia 0	Pagina 1
--	---	----------

Anexa nr.... la Ordinul MADR nr. ____ /2025

ANEXA ...
(anexa la Ordin MADR nr.)

Cod manual: PS - MIDR36

Manual de procedură pentru implementarea
interventiei DR 36 "dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea
comunității"

Editia I/revizia 0

ROMÂNIA
MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
AGENȚIA PENTRU FINANȚAREA INVESTIȚIILOR RURALE

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 2
--	---	----------

Planul Strategic PAC 2023-2027

Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR36 - "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității"

Cod: PS-MI-DR36

CUPRINS

1. SCOPUL PROCEDURII	4
2. DOMENIU DE APLICARE	4
3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ (REGLEMENTĂRI) APLICABILE ACTIVITĂȚII PROCEDURATE	4
6.1 <i>Legislația Uniunii Europene</i>	4
6.2 <i>Legislație națională:</i>	6
4. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	8
5. DESCRIEREA PROCEDURII	12
8.1 <i>Formulare utilizate</i>	12
8.2 <i>Demarcarea sarcinilor cu privire la implementarea DR36 la nivelul AFIR și GAL</i>	13
8.3 <i>Informații privind codificarea cererilor de finanțare și aspecte generale</i>	13
8.4 <i>Aspecte generale privind evaluarea proiectelor la nivelul grupurilor de acțiune locală</i>	16
5.5 <i>Derularea procesului de verificare a proiectelor la nivelul AFIR</i>	16
8.5.1 Lansarea sesiunii de primire a cererilor de finanțare de către AFIR. Transmiterea la AFIR a proiectelor declarate eligibile și selectate la nivel GAL	17
8.5.2 Verificarea încadrării proiectului și verificarea eligibilității generale la nivelul AFIR	17
8.5.2.1 Verificarea încadrării proiectelor	19
8.5.2.2 Verificarea criteriilor de eligibilitate generale	20
8.5.3. Precizări privind schimbarea reprezentantului legal pe parcursul etapei de evaluare a eligibilității cererii de finanțare	22
8.5.4. Notificarea Cererilor de finanțare eligibile	23
8.5.5. Soluționarea contestațiilor	23
8.6. <i>Contractarea și modificarea contractelor de finanțare</i>	24
8.6.1. Prevederi generale	24
8.6.1.1 Etapa de avizare a Proiectului Tehnic (PT) – pentru proiectele de investiții care prevăd depunerea PT în etapa de contractare	28
8.6.2. Întocmirea și aprobarea contractelor de finanțare	30
8.6.3. Precizări privind modificările aferente proiectelor notificate cu E6.8.3L, înaintea încheierii Contractului de finanțare	33
8.6.4. Prevederi specifice pentru proiectele de servicii și de cooperare între GAL-uri finanțate în cadrul DR36	34

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 3
AFIR		

8.6.4.1. CAZURI CARE FAC OBIECTUL UNUI ACT ADIȚIONAL (proiecte de servicii și de cooperare între GAL-uri finanțate în cadrul DR36)	36
8.6.4.2. CAZURI CARE NU NECESITĂ ÎNTOCMIREA DE ACT ADIȚIONAL LA CONTRACTUL DE FINANȚARE (proiecte de servicii și de cooperare între GAL-uri finanțate în cadrul DR36)	38
8.6.5. Instrumentarea contestațiilor privind modificarea Contractelor de finanțare	40
<i>8.7 Implementarea contractelor de servicii și de cooperare</i>	<i>40</i>
8.7.1. Verificarea pe teren a activităților proiectelor de servicii și a proiectelor de cooperare dintre GAL-uri	40
8.7.2. Verificarea Raportului de activitate (intermediar sau final)	42
6. ASPECTE GENERALE PRIVIND AVIZAREA ACHIZIȚIILOR ȘI RAMBURSAREA PLĂȚILOR	44
7. DESCOPERIREA UNEI NEREGULI/ FRAUDE	45

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Editia I Revizia 0	Pagina 4
--	---	----------

1. SCOPUL PROCEDURII

Scopul Manualului de procedură este de a furniza personalului AFIR cu atribuții specifice în gestionarea proiectelor finanțate în cadrul Interventiei DR - 36 - LEADER - "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" de la nivel național, regional și județean, mijloacele necesare pentru implementarea eficientă a acestei intervenții.

2. DOMENIU DE APLICARE

În cadrul Manualului se descrie procedura de lucru a AFIR privind repartizarea atribuțiilor și responsabilităților între structurile și organismele implicate, formularele și documentele utilizate, precum și termenii care trebuie respectați. În cadrul procedurii se delimitează activitățile desfășurate de serviciile implicate de la nivelul OJFIR, CRFIR și AFIR.

Având în vedere prevederile art.9 din Regulamentul (UE) 2115/2021, principiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene se respectă pe tot parcursul fluxului administrativ.

Manualul de procedură va fi urmat și respectat de către personalul AFIR cu atribuții specifice de la toate nivelele (central, regional și județean), conform Regulamentului de Organizare și Funcționare a AFIR și fișelor de post.

Procedura stabilește pașii procedurali aferenți etapelor de verificare (evaluare), contractare și implementare a angajamentelor legale aferente proiectelor finanțate în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală prin intermediul Interventiei DR 36.

În etapele de contractare, modificare contracte, implementare sau autorizare a plăților, dacă anumite cerințe specifice intervențiilor nu corespund cu cerințele intervenției din SDL, formularele din cadrul manualelor de procedură generale vor fi adaptate pentru a nu fi solicitate cerințe/ obligații care să nu corespundă cu intervenția aprobată prin SDL.

3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ (REGLEMENTĂRI) APLICABILE ACTIVITĂȚII PROCEDURATE

IMPORTANT! Reglementările legislației europene și naționale și primează reglementărilor prezentului Manual de procedură. În situația în care survin modificări în cadrul unor acte normative în vigoare sau completărilor și modificărilor aduse acestora, personalul AFIR și al celorlalte organisme implicate în derularea Interventiei DR - 36 LEADER vor aplica prevederile legislației în vigoare, până în momentul modificării Manualului de procedură în conformitate cu acestea.

6.1 Legislația Uniunii Europene

- **Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană** ratificat prin **Legea nr. 157/2005**;
- **Regulamentul (UE) nr. 679/2016** privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 5
--	---	----------

- **Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului** din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE, cu modificările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) nr. 1589/2015** de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) nr. 651/2014** al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei** din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- **Regulamentul (UE) nr. 1046/2018** privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr.541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, de exemplu în ceea ce privește păstrarea evidențelor, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr.1046/2018;
- **Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului** din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.
- **Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului** din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013
- **Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului** din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2289** al Comisiei din 21 decembrie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește prezentarea conținutului planurilor strategice PAC și sistemul electronic pentru schimbul securizat de informații, denumit în continuare Regulamentul (UE) 2021/2289;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2290 al Comisiei** din 21 decembrie 2021 de stabilire a normelor referitoare la metodele de calculare a indicatorilor de realizare și de rezultat comuni stabiliți în anexa I la Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013;
- **Regulamentul delegat (UE) 2022/126** al Comisiei din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului cu cerințe suplimentare referitoare la anumite tipuri de intervenții specificate de statele membre în plan 2023-2027 în temeiul regulamentului respectiv, precum și cu norme privind raportul pentru standardul GAEC 1 (bune condiții agricole și de mediu), denumit în continuare Regulamentul (UE) 2022/126;

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 6
--	---	----------

- **Regulamentul delegat (UE) 2022/127** al Comisiei Europene din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro, denumit în continuare Regulamentul (UE) 2022/127;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/128** al Comisiei Europene din 21 decembrie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr.128/2022;
- **Regulamentul delegat (UE) 2022/1172** al Comisiei Europene din 4 mai 2022 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune și aplicarea și calcularea sancțiunilor administrative aferente condiționalității, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr.1172/2022;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1173** al Comisiei Europene din 31 mai 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr.1173/2022;
- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1475** al Comisiei din 6 septembrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește evaluarea planurilor strategice PAC și furnizarea de informații pentru monitorizare și evaluare, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr.1475/2022;
- **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene** - este un document adoptat de Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene la 7 decembrie 2000, în cadrul Consiliului European de la Nisa. Aceasta conține drepturi civile și politice, precum și drepturi economice, sociale și culturale și beneficiază de aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor Uniunii Europene (UE). Carta este un document cu forță juridică obligatorie.

6.2 Legislație națională:

- **Planul Strategic PAC 2023 - 2027**, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare a Comisiei nr. C (2022) 8783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare PS 2023-2027;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014** privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată cu modificări prin Legea nr. 43/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare OUG nr.77/2014;
- **Legea nr 85/2014** privind procedurile de prevenire a insolvenței și procedura de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 7
--	---	----------

- **Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 756/2014** pentru aprobarea Manualului de procedură pentru constituirea și actualizareabazei de date cu prețuri de referință ce va fi utilizată pentru evaluarea proiectelor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală , cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 207/2015** privind codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal**, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 98/2016** privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023** privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023—2027 și pentru modificarea și completarea unor actenormative din domeniul garantării, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare OUG nr.85/2023;
- **Ordonanța Guvernului nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2000, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 455/2001** privind semnătura electronică, republicată, cu completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 395/2016** pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 30/2017** privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022** privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul Secretarului General al Guvernului nr.600/2018** privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- **Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.286/2023** pentru aprobarea delegării sarcinilor de implementare a intervențiilor din Planul strategic PAC 2023 – 2027;
- **Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 3978/R/2024** privind aprobarea structurii organizatorice, a regulamentului de organizare și funcționare și a statului de funcții pentru Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, cu modificările ulterioare;
- **Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 19/2024** privind aprobarea manualelor de proceduri specifice intervențiilor din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, elaborate de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 341/2024** privind aprobarea procedurilor specifice activităților pentru constatare nereguli și stabilire creanțe bugetare și pentru constituire debite și recuperare datorii, elaborate de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;
- **Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 206/2025** pentru aprobarea schemei de ajutor de minimis denumită "LEADER – Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității".

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 8
--	---	----------

4. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Beneficiar	organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/ care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR
Cerere de finanțare	Cererea prin care se solicită sprijin financiar nerambursabil în temeiul Regulamentului (UE) <u>2021/2.115</u> al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) <u>nr. 1.305/2013</u> și (UE) <u>nr. 1.307/2013</u> , elaborată în conformitate cu ghidurile specifice pentru finanțarea activităților care fac obiectul proiectului.
Contribuția privată	o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar și nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar și nebancar
Cofinanțare publică	reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor prin FEADR - aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României
Contract/ Decizie de Finanțare	Reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor intervențiilor cuprinse în PS 2023-2027
Contract de grant	actul juridic semnat între GAL ca beneficiar al unui proiect-umbrelă și beneficiarul final selectat în cadrul proiectului-umbrelă, prin care se

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 9
AFIR		

	stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării acțiunilor finanțate prin intervenția din SDL;
Derulare proiect	reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului
Eligibilitate	suma criteriilor și a condițiilor minime pe care un solicitant trebuie să le îndeplinească în vederea obținerii finanțării prin Interventia DR 36 LEADER
Eșantion	stabilirea unui segment de subiecți/beneficiari, în urma unor criterii prestabilite cu un scop bine definit
Evaluare	acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate generale în vederea contractării;
Fișa intervenției	reprezintă documentul din Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) aprobat care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele intervenției, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiții/ servicii, menționează categoriile de beneficiari și tipul sprijinului
Fonduri nerambursabile	reprezintă fondurile acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea de investiții/ servicii încadrate în aria de finanțare a intervenției și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției/serviciului conform proiectului aprobat de AFIR
Grup de Acțiune Locală (GAL)	reprezintă un parteneriat local, alcătuit din reprezentanți ai sectoarelor privat, public și ai societății civile, inclusiv persoane fizice relevante pentru teritoriul eligibil LEADER, constituit cu scopul de a implementa o strategie de dezvoltare locală, denumită în continuare SDL, în teritoriul vizat de parteneriat
Implementare proiect	reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului până la data depunerii ultimei tranșe de plată
Intervenție	instrument de sprijin însoțit de un set de condiții de eligibilitate specificate în PS 2023-2027 pe baza unui tip de intervenție FEADR prevăzut în regulamentul PS 2023- 2027
Investiție nouă	cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate (întreprindere existentă care își deschide un nou punct de lucru cu un cod CAEN existent, întreprindere nou înființată, întreprindere existentă care aplică pe un alt cod CAEN față de cel autorizat);
Modernizarea	cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 10
AFIR		

	funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale
LEADER	intervenție din cadrul PS PAC 2023-2027 ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Developpement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”
Pistă de audit	formular care oferă posibilitatea unei persoane să urmărească o etapă procedurală din momentul inițierii până în momentul în care se raportează rezultatele finale – reprezintă trasabilitatea operațiunilor
Planul strategic PAC 2023 – 2027 (PS 2023-2027)	documentul programatic, în sensul art. 104 din regulamentul PS, în care sunt prevăzute intervențiile și sumele alocate României din FEADR, care se aproba de Comisia Europeană prin decizie de punere în aplicare, denumit PS 2023- 2027
Potențial beneficiar (solicitant)	organizație publică sau privată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un Contract de finanțare/Decizie de finanțare cu AFIR
Proiect eligibil	reprezintă proiectul care îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în fișa intervenției din SDL aprobat/ schemei de ajutor de stat/schemei de minimis conform criteriilor aprobate și detaliate în manualele de proceduri și în Ghidul de implementare
Proiect-umbrelă	proiect finanțat prin DR-36, care are ca beneficiar direct GAL-ul, cu un scop/obiectiv comun, care cuprinde mai multe subproiecte cu o valoare prestabilită
Reprezentant legal	reprezentant al beneficiarului, conform actelor constitutive ale entității juridice, care semnează Contractul/Decizia de finanțare (în cazul în care proiectul este selectat)
Strategie de Dezvoltare Locală (SDL)	document programatic ce conține un set coerent de intervenții care contribuie la îndeplinirea obiectivelor și nevoilor locale, conceput și implementat de un Grup de Acțiune Locală;
Valoare eligibilă a proiectului	reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul ghid și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului
Valoarea neeligibilă a proiectului	reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul ghid și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 11
AFIR		

Valoare totală a proiectului	suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări
PS 2023-2027	Plan strategic PAC 2023-2027
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
DGDR-AM PS PAC	Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Planul Strategic
CDRJ	Compartimentul de Dezvoltare Rurală Județean
AFIR	Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
DATLIN	Direcția Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR
SINISDL	Serviciul Investiții Non-agricole și Implementare SDL din cadrul Direcției Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole - AFIR
SLIS	Serviciul LEADER și Intervenții Suport din cadrul Direcției Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole - din cadrul AFIR
CRFIR	Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
OJFIR	Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
SLINA – CRFIR	Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
SLINA – OJFIR	Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
CJC – CRFIR	Compartimentul Juridic și Contencios din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
CMIT – CRFIR	Compartiment Monitorizare și IT din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
SCP	Serviciul Contabilizare Plăți din cadrul Direcției Efectuare și Contabilizare Plăți Fonduri Europene – AFIR
DCA	Direcția Control și Antifraudă din cadrul AFIR
DGA AFPD	Director General Adjunct Active Fizice și Plăți Directe
DGAILINA	Director General Adjunct Infrastructură, LEADER și Investiții Non-agricole

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 12
--	---	-----------

DCP	Direcția Coordonare Programe - AFIR
SM	Serviciul Metodologie - AFIR
SMER	Serviciul Monitorizare, Evaluare, Raportare – AFIR

5. DESCRIEREA PROCEDURII

8.1 Formulare utilizate

În etapa de **evaluare** vor fi utilizate:

I. **Modelele de cereri de finanțare** elaborate de AFIR în format PDF inteligent. Modelul utilizat de solicitant pentru depunerea proiectului va fi stabilit de GAL prin alegerea din formatele standard anexe la Ghidul DR36, în funcție de categoria în care se încadrează proiectele din apelul lansat, respectiv:

- a. pentru **proiectele de tip investiții– Anexa nr. 3** - Model Cerere de finanțare intervenție DR 36 LEADER pentru proiecte de investiții;
- b. pentru **proiectele de tip start-up pentru domeniul neagricol – Anexa 4** – Model Cerere de finanțare intervenție DR 36 LEADER pentru proiecte start-up neagricol
- c. pentru **proiectele de tip servicii (inclusiv proiectele umbrelă)– Anexa nr. 5** - Model Cerere de finanțare intervenție DR36 LEADER pentru proiecte de servicii
- d. pentru **proiectele de tip mixt (investiții și servicii)**, care vor fi gestionate ca și proiectele de investiții - **Anexa nr.6** - Model Cerere de finanțare intervenție DR 36 LEADER pentru proiecte de mixte (investiții și servicii)

În cadrul aceluiași apel GAL pentru o intervenție mixtă conform SDL aprobat, vor putea fi depuse următoarele tipuri de proiecte:

- ✚ proiecte care propun doar investiții, caz în care se va utiliza Anexa nr.3 - Model Cerere de finanțare intervenție DR36 LEADER pentru proiecte de investiții
- ✚ proiecte care propun doar servicii, caz în care se va utiliza Anexa nr. 5 - Model Cerere de finanțare intervenție DR36 LEADER pentru proiecte de servicii
- ✚ proiecte care propun și investiții și servicii, caz în care se va utiliza Anexa nr. 6 Model Cerere de finanțare intervenție DR36 LEADER pentru proiecte de mixte (investiții și servicii).

e. pentru **proiecte de cooperare între GAL-uri - Anexa 7** – Model Cerere de finanțare intervenție DR 36 LEADER pentru proiecte de cooperare între GAL-uri, oricare ar fi tipul de intervenție (servicii sau investiții și servicii)

II. **Formularul E1.2.1L – Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER** - document unic pentru toate tipurile de proiecte

II. **Formularele E1.2L** Fișa de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER - documente specifice pentru fiecare tip de proiect, respectiv investiții, servicii, start-up, mixt (investiții și servicii), cooperare între GAL-uri, după caz: E1.2.2L, E1.2.3L, E1.2.4L, E1.2.5L, E1.2.6L

III. Notificări/ Solicitări de informații suplimentare

Toate formularele utilizate în fluxul procedural de către AFIR, pentru proiectele finanțate prin intervenția DR36 LEADER vor conține și litera L, pentru a fi evidențiată intervenția DR36 LEADER în procesul de monitorizare.

Pentru etapa de evaluare (atât pentru proiectele de investiții, mixte și cu sprijin forfetar, cât și pentru proiectele de servicii și de cooperare între GAL-uri), se va completa Pista de audit E0.1L din cadrul prezentului Manual de procedură. Pentru fiecare etapă de implementare a proiectelor, se vor completa Pistele de audit aferente etapei procedurale specifice proiectului finanțat prin Interventia DR 36.

Pentru etapele **de contractare, modificare contracte și implementare** se vor utiliza formularele specifice din cadrul prezentului manual/formularele generale utilizate conform Manualului de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare, cod manual PS – MCM și formularele specifice de plată conform Manualului de procedură pentru autorizare plăți, cod manual PS – MAP.

8.2 Demarcarea sarcinilor cu privire la implementarea DR36 la nivelul AFIR si GAL

Pentru implementarea intervențiilor din cadrul strategiilor de dezvoltare locală (SDL) ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL), **AFIR verifică criteriile generale de eligibilitate** specifice fiecărei categorii de proiect, conform prevederilor prezentului manual.

GAL verifică criteriile de eligibilitate locale și generale și realizează selecția proiectelor aferente tuturor intervențiilor propuse în SDL selectată de către DGDR AM PS.

8.3 Informații privind codificarea cererilor de finanțare și aspecte generale

Numărul de înregistrare al cererii de finanțare este dat de sistem și va cuprinde următoarele secvențe:

F □

Codificare proiecte DR36

Numărul de înregistrare al cererii este compus din următoarele caractere:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
F/N	36	--	0	---	-	---	-	--	----
Tip cerere de finanțare	Codificarea intervenției din PS	Tip beneficiar	Codificarea de rezervă a intervenției	Codificarea principală a intervenției din SDL	Tipul de promotor al proiectului	Cod Decizie Autorizare GAL	Codul Regiunii	Codul Județului	Numărul de ordine de înregistrare în registru

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 14
--	---	-----------

1. **Tip cerere de finanțare – propunere** - 1 caracter - câmp text (0 - la intrare, F - pentru cereri încadrate corect, N - pentru cereri care nu îndeplinesc condiția de a fi corect încadrate)
2. **Codificarea intervenției din PS** - 2 caractere - câmp numeric - 36;
3. **Tip beneficiar** - 2 caractere - câmp numeric:
 - 01 – beneficiari privați
 - 02 – beneficiari locali
 - 03 – beneficiari bugetul de stat
4. **Codificarea de rezervă a intervenției** -1 caracter – câmp numeric = 0;
5. **Codificarea principală a intervenției din SDL (conform cerinței de monitorizare din Anexa VII din Regulamentul (UE) 2022/1475 (art.2, lit.d)** – 3 caractere – câmp numeric:
 - 708:** numărul operațiunilor legate de cooperare inter-teritorială
 - 709:** numărul operațiunilor legate de cooperare transnațională
 - 801:** numărul operațiunilor legate de transferul de cunoștințe, inclusiv de consiliere, formare și schimbul de cunoștințe privind performanțele economice, sociale, de mediu și climatice sustenabile;
 - 802:** numărul operațiunilor legate de organizațiile de producători, piețele locale, lanțurile scurte de aprovizionare și sistemele de calitate, inclusiv de sprijinul pentru investiții, de activitățile de comercializare etc.;
 - 803:** numărul operațiunilor legate de capacitățile de producție a energiei din surse regenerabile, inclusiv pe bază de bioproduse;
 - 804:** numărul operațiunilor care contribuie la durabilitatea mediului și la îndeplinirea obiectivelor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea în zonele rurale;
 - 805:** numărul operațiunilor care creează locuri de muncă;
 - 806:** numărul operațiunilor care sprijină întreprinderile rurale, inclusiv bioeconomia;
 - 807:** numărul operațiunilor legate de strategiile privind satele inteligente;
 - 808:** numărul operațiunilor care îmbunătățesc accesul la servicii și infrastructură, inclusiv la banda largă;
 - 809:** numărul operațiunilor din domeniul incluziunii sociale;
 - 810:** numărul operațiunilor care se încadrează în alte categorii decât cele enumerate la subpunctele (i)-(ix).
6. **Tipul de promotor al proiectului (conform cerinței de monitorizare din Anexa VII din Regulamentul (UE) 2022/1475 (art.2, lit.b))** - 1 caracter - câmp numeric:
 - 1: persoană privată sau de întreprindere;
 - 2: administrație publică;
 - 3: reprezentanți ai unor interese economice locale private (de exemplu, asociații de întreprinderi, camera de comerț etc.);
 - 4: reprezentanți ai unor interese locale sociale (de exemplu, organizații neguvernamentale, asociații locale etc.);
 - 5: organizații de cercetare;
 - 6: parteneriat informal;
 - 7: Grupul de Acțiune Locală care gestionează SDL.
 - 8: Alte tipuri de promotori
7. **Cod Decizie Autorizare GAL** – 3 caractere – câmp numeric;
8. **Codul Regiunii** – 1 caracter – câmp numeric – conform Manualului de procedură pentru evaluarea și selectarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente intervențiilor finanțate din FEADR prin Planul Strategic 2023-2027, PS-MES.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 15
--	---	-----------

9. Codul Județului – 2 caractere – câmp numeric - conform Manualului de procedură pentru evaluarea și selectarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente intervențiilor finanțate din FEADR prin Planul Strategic 2023-2027, PS-MES.

10. Numărul de ordine de înregistrare în registru - 5 caractere – câmp numeric.

Proiectele selectate de către GAL-uri se pot încadra în una dintre următoarele categorii:

- proiecte de investiții în active corporale și necorporale care contribuie la îndeplinirea unuia sau mai multor obiective specifice prevăzute în SDL ca de exemplu: investiții în domeniul neagricol, investiții în economia circulară/ gestionarea deșeurilor/ ecologizare, investiții pentru unități de ecarisaj, investiții în domeniul agricol doar pentru proiecte colective, investiții în infrastructura socială și în domeniul sănătății, investiții în infrastructura locală și servicii destinate comunității etc.;
- proiecte de servicii, respectiv proiecte care vizează operațiuni necorporale, ca de exemplu: organizarea de evenimente, instruirii, formare profesională, informare etc. Proiectele umbrelă se încadrează în categoria proiectelor de servicii;
- proiecte mixte (investiții și servicii), care includ atât investiții în active corporale și necorporale, cât și operațiuni necorporale. Acest tip de proiecte vor fi gestionate ca proiecte de investiții, întrucât existența unei componente de investiții conduce la obligația menținerii obiectivelor investiției pentru o perioadă minimă, stabilită în cadrul de implementare național;
- proiecte de tip start-up în cadrul cărora sprijinul se acordă sub formă de sumă forfetară, în cuantum de maximum 70.000 euro/plan de afaceri, în tranșe cu o valoare prestabilită (procentual), în baza unui plan de afaceri, care vizează înființarea și diversificarea (doar în sensul finanțării unei activități diferite de cea desfășurată anterior) activităților neagricole.

Proiectele de cooperare între GAL-uri pot fi proiecte de servicii sau proiecte mixte.

În funcție de obiective, proiectele selectate de către GAL-uri în cadrul intervenției DR36 se pot încadra într-unul dintre următoarele tipuri:

- De tip social/ în interesul comunității/ neproductive;
- De tip competitiv/ economic;
- De cooperare între GAL-uri (transnațională sau interteritorială);
- De cooperare conform art.77 din RUE 1021/2115;
- Proiecte de tip umbrela.

Pentru determinarea tipului de proiect, se vor analiza:

- fișa tehnică a intervenției din cadrul SDL;
- cererea de finanțare utilizată pentru depunerea proiectului.

Solicitanții vor utiliza exclusiv Cererea de finanțare disponibilă în pachetul aferent lansării apelului de selecție de pe site-ul GAL (format pdf. editabil).

Modelele de cereri de finanțare elaborate de AFIR sunt în format PDF inteligent, iar modelul utilizat pentru depunerea proiectului va fi stabilit de GAL prin alegerea din formatele standard anexe la prezentul Ghid, în funcție de categoria în care se încadrează proiectele din apelul lansat.

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelelor standard. Cererea de Finanțare trebuie redactată electronic, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate ofograf.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Editia I Revizia 0	Pagina 16
AFIR		

Modele cadru de Cereri de Finantare ce vor fi utilizate in functie de TIPUL DE INTERVENTIE din SDL aprobat

Tip interventie in SDL aprobat	CF de utilizat
Intervenție tip INVESTIȚII	CF Investiții – proiectul conține doar investiții
Intervenție tip SERVICII	CF Servicii – proiectul conține doar servicii (inclusiv pentru proiectele umbrelă)
Intervenție tip START -UP	CF Start-up – proiectul conține doar start-up neagricol
Intervenție tip INVESTIȚII&SERVICII (MIXT)	CF Investitii - daca proiectul cuprinde doar investiții (nu are servicii bugetate*)
	CF servicii (daca nu contine investitii bugetate*)
	CF mixtă - dacă conține: - servicii bugetate (eligibil/ neeligibil) și - investiții bugetate (eligibil/ neeligibil)
Intervenție din SDL încadrată L708 și/ sau L709	CF cooperare

*bugetat – reflectat valoric in Bugetul Indicativ pe eligibil/ neeligibil

8.4 Aspecte generale privind evaluarea proiectelor la nivelul grupurilor de acțiune locală

GAL va efectua evaluarea proiectelor și va completa Fișa de verificare a condițiilor de eligibilitate locale și de selecție, apoi o va încărca în platformă. Această fișă include un punct de verificare care vizează îndeplinirea condițiilor de eligibilitate generale.

În situația în care verificarea îndeplinirii unuia sau mai multor criterii de eligibilitate locale presupune utilizarea de către experții evaluatori ai GAL a unor documente/ baze de date de uz intern ale Agenției (Registrul debitorilor, Buletinul Procedurilor de Insolvență), se va proceda astfel:

- GAL va transmite o solicitare către OJFIR de care aparține, prin care va solicita informațiile menționate în cadrul fișelor de evaluare specifice, necesare evaluării proiectelor;
- experții Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul OJFIR vor efectua verificările prin accesarea documentelor/ bazelor de date ale AFIR și vor comunica GAL rezultatele în termen de maxim 2 (două) zile lucrătoare de la data primirii solicitării.

5.5 Derularea procesului de verificare a proiectelor la nivelul AFIR

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 17
--	---	-----------

8.5.1 Lansarea sesiunii de primire a cererilor de finanțare de către AFIR. Transmiterea la AFIR a proiectelor declarate eligibile și selectate la nivel GAL

În cadrul Intervenției DR36, AFIR poate primi cereri de finanțare selectate de GAL numai dacă GAL are, la momentul depunerii proiectului/ proiectelor, un Contract de finanțare încheiat cu AFIR în cadrul intervenției DR36F „Sprijin pentru gestionarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală, precum și animarea acesteia, inclusiv facilitarea schimburilor între părțile interesate”, aflat în perioada de valabilitate.

Fluxul de evaluare al proiectelor eligibile și selectate pentru finanțare din Raportul de selecție/ Raportul final de selecție apare în sarcini la nivelul sefului SLINA (pe raza căruia se implementează proiectul/ pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric (în cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe) astfel:

- iii) La nivelul SLINA OJFIR pentru proiectele simple (achiziții simple sau cu montaj dar care nu necesită Autorizație de construire), forfetare și de servicii
- iv) La nivelul SLINA CRFIR pentru proiectele complexe (cu C+M care necesită eliberarea Autorizației de construire)
- v) La nivelul SLINA CRFIR 8 pentru proiectele de cooperare între GAL-uri.

Proiectele de servicii, pentru care se utilizează modelul Cererii de finanțate aferente proiectelor de servicii (formular E1.1L) din cadrul Secțiunii II - Formulare a prezentului Manual de procedură, vor fi verificate de către SLINA- OJFIR.

Toate cererile de finanțare declarate eligibile și selectate pentru finanțare de către GAL și transmise la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în sistem în mod obligatoriu de:

- Raportul de selecție din care să reiasă statutul de proiect selectat după parcurgerea etapei de depunere și soluționare a contestațiilor/ Raportul suplimentar (dacă este cazul) în cadrul căruia au fost incluse, emis de GAL și avizat de CDRJ;
- Nota prin care Raportul intermediar de selecție devine Raport final de selecție, emisă de GAL (dacă este cazul);
- Documentațiile aferente cererilor de finanțare pentru toate proiectele eligibile din Raportul de selecție / Raportul suplimentar (dacă este cazul)
- Toate fișele de verificare (Fișe de verificare ale criteriilor de eligibilitate locale și a criteriilor de selecție, Fișe verificare pe teren – dacă este cazul);
- Declarațiile privind evitarea conflictului de interese ale membrilor comitetului de selecție și a experților evaluatori

Personalul AFIR va respecta legislația incidentă, Ghidului de Implementare - *Intervenția DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității* și documentele anexe ale acestuia precum și versiunea Manualului de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" în vigoare la momentul realizării verificării cererilor de finanțare.

8.5.2 Verificarea încadrării proiectului și verificarea eligibilității generale la nivelul AFIR

Verificările AFIR privind eligibilitatea generală vizează două categorii:

- i) Verificarea încadrării proiectelor,

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 18
--	---	-----------

ii) Verificarea criteriilor de eligibilitate generale, inclusiv din punctul de vedere al schemei de minimis aferentă intervenției DR36, aprobată prin Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale

Verificarea încadrării și eligibilității generale a proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR, utilizând formularul E1.2.1L Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER disponibil în Secțiunea II - Formulare din cadrul prezentului Manual de procedură și Fișa de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER (E1.2.2L, E1.2.3L, E1.2.4L, E1.2.5L, E1.2.6L, după caz) astfel:

iii) La nivelul SLINA OJFIR pentru proiectele simple (achiziții simple sau cu montaj dar care nu necesită Autorizație de construire), forfetare și de servicii

iv) La nivelul SLINA CRFIR pentru proiectele complexe/ investiții (cu C+M care necesită eliberarea Autorizației de construire),

v) La nivelul SLINA CRFIR 8 pentru proiectele de cooperare între GAL-uri.

În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, sistemul informatic îl va atribui la structura județeană pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric. În cazul proiectelor care vizează cooperare (ce implică exploatarea agricolă amplasate pe teritoriul mai multor județe, acestea vor fi atribuite la OJFIR-ul pe raza căruia exploatarea agricolă are ponderea cea mai mare (suprafața agricolă/ numărul de animale). Pentru proiectele de servicii, cererile de finanțare vor fi transmise la OJFIR-ul căruia îi este arondat GAL-ul.

Vor fi verificate toate proiectele declarate eligibile și selectate de GAL aferente rapoartelor de selecție pentru Intervențiile lansate de GAL-uri.

Fluxul de evaluare apare în sarcini la nivelul șefului SLINA și acesta va aloca în maximum două zile lucrătoare (inclusiv ziua primirii) sarcina de evaluare unui expert din cadrul SLINA OJFIR/ SLINA CRFIR pe baza criteriului de repartizare uniformă din punct de vedere al numărului de cereri.

Termenul de emisie a formularului E1.2.1L *Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER* este de maximum 3 (trei) zile lucrătoare de la primirea cererii de finanțare.

Termenul de emisie a formularelor E1.2.2L, E1.2.3L, E1.2.4L, E1.2.5L, E1.2.6L este de 25 de zile lucrătoare de la primirea cererii de finanțare.

În cazul solicitării de informații suplimentare, termenul de emisie a formularelor E1.2.1L/ E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L se prelungește cu termenul de răspuns.

Solicitarea de informații suplimentare

Solicitarea de informații suplimentare se va face cu respectarea prevederilor Manualului de procedură operațională pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în vigoare la data realizării procesului.

În cazul în care expertul consideră că, pentru verificarea unui criteriu de eligibilitate generală sunt necesare lămuriri/ informații suplimentare, acesta le va solicita, utilizând formularul Fișa de solicitare a informațiilor suplimentare, cu transmitere și răspuns prin sistemul informatic. Răspunsul va fi transmis de către solicitant/GAL (după caz), în termen de 7 zile lucrătoare, termen care curge de la data comunicării prin sistemul informatic a formularului F3.4L de către AFIR.

În calcularea perioadei în care se încadrează solicitantii/GAL-urile, pentru a răspunde la solicitările de informații suplimentare, la calcularea termenului de 7 zile lucrătoare nu intră în calcul ziua transmiterii documentului la solicitant și nici ziua când acesta se împlinește.

Prin excepție, în cazul în care solicitarea de informații suplimentare vizează prezentarea de către solicitant a unui document emis de o instituție publică, solicitantul va prezenta dovada demersului făcut la instituția

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 19
--	---	-----------

respectivă în termenul precizat în adresă, urmând ca acesta să depună documentul imediat după eliberarea acestuia de către instituția publică în termenele legale sau procedurale specifice instituției respective.

Atât în cazul analizei încadrării proiectului cât și în cazul evaluării criteriilor de eligibilitate generale pot fi solicitate informații suplimentare către DGDR AM PS în situația în care sunt necesare clarificări privind aspecte din fișa intervenției aprobate din SDL sau către CDRJ în ceea ce privește avizarea apelului/ procesului de selecție.

Astfel vor putea fi solicitate informații suplimentare către DGDR AM PS (e-mail: leader@madr.ro) în situația în care sunt necesare clarificări privind fișa intervenției din SDL aprobată, respectiv expertul constată includerea în fișa intervenției din SDL aprobată a unor tipuri de cheltuieli, activități finanțate, tipuri de solicitanți corelați cu activitățile finanțate, etc, care încalcă prevederile Fisei DR – 36 LEADER din PS PAC 2023-2027 sau prevederilor Ghidului de Implementare

Solicitățile către DGDR AM PS și CDRJ se transmit prin intermediul formularului F3.4¹L din cadrul prezentului Manual de procedură.

Termenul de răspuns este de maximum 10 zile lucrătoare **de la data înregistrării la DGDR AM PS/ CDRJ**. În acest caz, termenul de emitere a formularelor E1.2.1L/ E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L se prelungește până la primirea răspunsului de la DGDR AM PS/ CDRJ.

Retragerea cererii de finanțare

Pentru proiectele depuse în cadrul intervenției DR36 - "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" indiferent de specific, retragerea cererii de finanțare se poate realiza în orice moment. În acest caz, solicitantul va transmite prin cont o solicitare de retragere a cererii de finanțare completată cu datele solicitantului, precum și cu detalierea motivelor în baza cărora solicită retragerea, înregistrată și semnată de către acesta, conform formularului E 0.2L din prezentul Manual.

Șeful Serviciului va dispune expertului întreruperea verificării Cererii de finanțare pentru care s-a solicitat retragerea.

Atenție! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare.

8.5.2.1 Verificarea încadrării proiectelor

Expertul din cadrul SLINA OJFIR/ SLINA CRFIR caruia i se alocă sarcina de verificare a cererii de finanțare va completa formularul E1.2.1L *Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER* din cadrul SECȚIUNII II – Fișe de verificare E 1.2L specifice intervenției DR 36 a manualului și va face următoarele verificări:

1. Solicitantul a folosit modelul-cadru de formular aplicabil corespunzător cererilor de finanțare pentru DR36 LEADER în funcție de tipul de proiect, respectiv: „investiții”, „start-up neagricol” „servicii”, „mixte (investiții și servicii)” și „cooperare între GAL-uri”?
2. Documentele din dosarul Cererii de finanțare emise de solicitant sunt întocmite corect?
3. Documentele din dosarul Cererii de finanțare întocmite de GAL și CDRJ sunt complete?
4. Indicatorii de rezultat și de realizare au fost corect completați?

Experții OJFIR/ CRFIR vor solicita documente și informații suplimentare (Formular F3.4L) în etapa de verificare a încadrării proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/ GAL, dar nu mai mult de 7 (șapte) zile lucrătoare de la comunicare. Prin excepție, în cazul în care solicitarea de

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 20
--	---	-----------

informații suplimentare vizează prezentarea de către solicitant a unui document emis de o instituție publică, solicitantul va prezenta dovada demersului făcut la instituția respectivă în termenul precizat în adresă, urmând ca acesta să depună documentul imediat după eliberarea acestuia de către instituția publică, în termenele legale sau procedurale specifice instituției respective.

După verificarea punctelor 1-4 aferente încadrării, doar pentru **proiectele încadrate incorect** se generează **flux pentru notificare** - se transmite/încarcă în platformă formularul **E1.2.1L – Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER** la solicitant și la GAL.

Pentru proiectele încadrate corect se continuă fluxul de evaluare.

În urma primirii E1.2.1.L – *Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER* pentru proiectele declarate "încadrate incorect", solicitantul are posibilitatea de a depune contestație, respectiv încarcă în sistem o contestație sau proiectul poate fi redepus prin refacerea documentației pentru care a fost declarat încadrat incorect. Redepunerea unui proiect/ dosarului cererii de finanțare se poate face o singură dată în baza aceluiași Raport de selecție. Astfel, aceeași cerere de finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport de selecție.

Solicitantul poate depune o singură contestație.

8.5.2.2 Verificarea criteriilor de eligibilitate generale

Verificarea criteriilor de eligibilitate generale se face doar pentru proiectele declarate ca fiind încadrate corect (inclusiv în urma instrumentării și acceptării unei contestații) pentru care se continuă evaluarea prin completarea *Fișei de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER (E1.2.2L, E1.2.3L, E1.2.4L, E1.2.5L, E1.2.6L, după caz)*.

Astfel, în funcție de tipul proiectului și al intervenției din SDL aprobat pentru care s-a întocmit Raportul de selecție, se va completa E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L (investiții, servicii, start-up, mixte, cooperare între GAL-uri, după caz).

ATENȚIE! AFIR NU reverifică criteriile de selecție și criteriile de eligibilitate locale. AFIR verifică doar criteriile de eligibilitate generale așa cum sunt acestea detaliate în Fișa de verificare eligibilitate.

Vizita pe teren – etapa de verificare a eligibilității generale

Atenție! Prevederile privind vizita în teren nu se aplică pentru proiectele de servicii și de cooperare.

În cazul proiectelor de modernizare (inclusiv dotări), extinderi, renovări se va realiza vizita în teren – expertul AFIR completează/ încarcă formularul E3.6L *Propunere a vizitei în teren* (completat, semnat de expert și șef serviciu). În cazul investițiilor noi, pentru care, în principiu, nu este necesară verificarea pe teren la acest stadiu, vizita pe teren se poate efectua dacă este considerată necesară de către expertul verificator pentru clarificarea anumitor criterii de eligibilitate, pe baza unei Note aprobate de șeful serviciului și de Directorul OJFIR/CRFIR. Solicitantul și GAL vor fi informați asupra vizitei în teren prin E3.6L *Propunere a vizitei în teren / Note aprobate* care va fi transmis atât către solicitant cât și către reprezentanții GAL care pot asista la verificare, în calitate de observator. După confirmarea vizitei pe teren de către solicitant expertul încarcă formularul E3.8L *Fișa de verificare în teren* (completat offline).

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 21
--	---	-----------

Verificarea pe teren se face de către experții care au verificat condițiile de eligibilitate. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate generale pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va lua numai după efectuarea verificării pe teren.

Scopul verificării pe teren este de asigurare că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Cu ocazia vizitei pe teren se pot solicita informații/ documente referitoare la elementele verificate. În acest caz, în Fișa de verificare pe teren se vor menționa informațiile solicitate care contribuie la concluzia asupra vizitei pe teren. La sfârșitul vizitei pe teren, experții prezintă solicitantului/ reprezentantului legal concluziile vizitei pe teren. În cazul în care solicitantul/ reprezentantul legal nu este de acord cu concluziile vizitei pe teren menționate de experți în fișa E3.8L, acesta poate solicita înscrierea de mențiuni în acest sens în fișă. După completarea fișei, expertul verficator are obligația de a-i prezenta solicitantului/ reprezentantului legal fișa în vederea semnării și a-i înmâna o copie.

Rezultatul și concluziile verificării pe teren sunt finalizate prin completarea „Fișei de verificare în teren” (E3.8L) și într-un Raport asupra verificării pe teren (E4.1L) care va fi transmis către solicitant și GAL.

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren, acesta poate contesta rezultatele verificării după notificarea de neeligibilitate.

Formularele E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L vor fi semnate de experți, șef serviciu și director OJFIR/CRFIR iar solicitantul și GAL vor primi formularul E6.8.1L- *Notificarea cererilor de finanțare eligibile/ neeligibile*.

Solicitanții declarați neeligibili, cei al căror buget a fost modificat în urma evaluării proiectului, cei pentru care au fost identificate condiții artificiale sau care au fost declarați neeligibili în urma vizitei pe teren, etc pot **depune contestații**.

În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verficatori, solicitantul și GAL-ul vor fi înștiințați privind modificările prin notificare încărcată în platformă. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

Pentru proiectele aflate în această situație, contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute.

Experții vor putea solicita informații suplimentare (dacă este cazul) atât de la solicitant cât și de la GAL în cazul în care există neclarități cu privire la conținutul relevant pentru evaluare al fișei Intervenției din SDL aprobat în baza căreia a fost selectat proiectul. Solicitarea se face în sistem și se transmite la solicitant și/sau la GAL, spre știință, după caz. Solicitantul/ GAL-ul încarcă în sistem răspunsul la solicitarea de informații.

Expertul verficator va solicita **informații suplimentare** în etapa de verificare a eligibilității, în conformitate cu prevederile *Manualului de Procedură operațională pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR*.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 22
--	---	-----------

Expertul vericator poate solicita informații suplimentare de la DGDR AM PS/ GAL/ CDRJ, în situația în care sunt necesare clarificări privind documentele aferente procesului de evaluare și selecție în urma căruia cererea de finanțare a fost selectată.

De asemenea, se pot solicita informații suplimentare către DGDR AM PS/ GAL în situația în care sunt necesare clarificări privind criteriile de eligibilitate generale în raport cu fișa intervenției din SDL sau către CDRJ în ceea ce privește avizarea apelului/ procesului de selecție, prin intermediul formularului F3.4¹L. Termenul de răspuns este de maximum 10 zile lucrătoare de la data înregistrării la DGDR AM PS/ CDRJ. În acest caz, termenul de emisie a formularelor E1.2.1L/ E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L se prelungește până la primirea răspunsului de la DGDR AM PS/ CDRJ.

După finalizarea verificărilor de către experți pot apărea diferențe de rezultat al verificării între experți. În cazul în care se constată diferențe între evaluarea făcută de expertul 1 (2 ochi) și cea făcută de expertul 2 (4 ochi), acestea se mediază de către șeful serviciului, decizia să fiind finală. Dacă va considera necesar, șeful serviciului poate efectua o vizită pe teren pentru medierea divergențelor. În cazul în care între opinia comună a experților și opinia șefului de serviciu există divergențe, medierea este făcută de către șeful ierarhic superior, decizia acestuia din urmă fiind cea finală. Decizia finală luată în procesul de mediere va fi justificată prin menționarea argumentelor relevante în cadrul rubricii Observații a formularelor E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L. În cazul în care Directorul Direcției/ OJFIR/ CRFIR are o altă opinie decât a experților și a șefului ierarhic al experților privind decizia referitoare la criteriile de eligibilitate/selecție, acesta are opțiunea de a alege decizia expertului cu care este de acord din punct de vedere tehnic sau, dacă consideră necesar, poate dispune reevaluarea cererii de finanțare de către altă echipă de experți. Pentru justificarea deciziei sale, Directorul va completa argumentele relevante în rubrica Observații a formularelor E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L.

Solicitanții declarați neeligibili, cei al căror buget a fost modificat în urma evaluării, pentru care au fost identificate condiții artificiale sau care au fost declarați neeligibili în urma vizitei pe teren, etc. vor fi notificați de AFIR cu Formularul E6.8.1L. Aceștia pot depune contestații privind rezultatul evaluării.

La nivelul tuturor entităților implicate în verificarea cererilor de finanțare de la nivelul Oficiilor Județene/Centrelor Regionale, arhivarea temporară a documentelor de lucru se realizează conform Manualului de proceduri pentru arhivare M 02-06.

Notă!

După evaluarea cererii de finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de încadrare corectă a proiectului, precum și a criteriilor de eligibilitate și/ sau de selecție AFIR poate dispune reevaluarea proiectului, verificările privind criteriile de eligibilitate generală fiind efectuate de către structurile AFIR, iar verificările privind criteriile de eligibilitate locale și criteriile de selecție fiind efectuate de GAL. Dacă în urma reevaluării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate încadrate incorect/ neeligibile/neselectate și se va proceda la încheierea/ încetarea contractului, după caz.

8.5.3. Precizări privind schimbarea reprezentantului legal pe parcursul etapei de evaluare a eligibilității cererii de finanțare

Solicitantul va fi înștiințat pentru acceptarea/ neacceptarea solicitării, iar în situația neacceptării se vor detalia motivele – se va utiliza modelul notificării E6.8.7L.

Pe parcursul etapei de evaluare a condițiilor de eligibilitate, în situații excepționale justificate/ forta majora, solicitanții pot solicita înlocuirea reprezentantului legal, cu realizarea verificărilor specifice aplicabile pentru noul reprezentant legal, solicitare care va fi acceptată în condițiile în care se sunt îndeplinite în continuare

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 23
--	---	-----------

toate criteriile de eligibilitate generale a cererii de finanțare, criteriile de eligibilitate locale și criteriile de selecție specifice GAL. În situația în care evaluarea a fost finalizată, pentru solicitarea de înlocuire a reprezentantului legal se vor aplica prevederile menționate la cap. 8.6.3 din prezentul manual de procedură, în secțiunea "Precizări privind modificările aferente proiectelor selectate și notificate cu E6.8.3L, înaintea încheierii contractului/ deciziei de finanțare".

8.5.4. Notificarea Cererilor de finanțare eligibile

Solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor, vor fi notificați prin sistem de către SLINA OJFIR/ CRFIR cu privire la rezultatul verificării cererilor de finanțare, în termen de maximum 2 (două) zile lucrătoare de la întocmirea formularelor E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L. În acest scop, expertul va genera și completa Formularul E6.8.3L și îl va înainta spre semnare către Directorul OJFIR/Directorul CRFIR.

8.5.5. Soluționarea contestațiilor

Atât pentru aspectele ce țin de încadrarea proiectului cât și pentru cele ce țin de evaluarea criteriilor de eligibilitate generale, solicitantul poate depune o singură contestație pentru fiecare proces, respectiv o contestație aferentă încadrării și o contestație aferentă evaluării criteriilor generale de eligibilitate. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente legate de încadrarea Cererii de finanțare și eligibilitatea generală a proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/ valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Contestațiile vor fi transmise în sistem de către solicitant, în termen de maximum **5 (cinci) zile lucrătoare de la primirea E1.2.1L – Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER sau a E6.8.1L- Notificarea cererilor de finanțare eligibile/ neeligibile.**

Contestațiile transmise/ depuse în afara termenului prevăzut mai sus se resping.

Contestațiile aferente etapei de încadrare a proiectelor vor fi instrumentate la nivelul:

- SLIN CRFIR pentru proiectele evaluate la OJFIR;
- SLIS-DATLIN pentru proiectele de cooperare între GAL-uri evaluate la CRFIR 8
- SINISDL-DATLIN pentru proiectele evaluate la CRFIR (altele decât cele de cooperare între GAL-uri)

În urma analizei expertul generează raportul de analiză a contestației.

Raportul de analiză al contestației se transmite către solicitant, GAL și structura ce a realizat verificarea inițială a încadrării proiectului.

În cazul acceptării totale/parțiale a contestației se generează la nivelul experților care au făcut evaluarea inițială flux de refacere E1.2.1L R – *Fișa de verificare a încadrării proiectului DR 36 LEADER.*

Pentru proiectele declarate ca fiind încadrate corect se continuă evaluarea prin completarea formularelor E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L din cadrul SECȚIUNII II – Fișe de verificare E 1.2L specifice intervenției DR 36 a manualului.

Termenul maxim pentru soluționarea contestațiilor depuse în etapa de încadrare a proiectelor este de 15 zile calendaristice de la data depunerii contestației.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 24
--	---	-----------

Contestațiile aferente evaluării criteriilor generale de eligibilitate vor fi instrumentate la nivelul:

- SLINA CRFIR pentru proiectele a căror neeligibilitate a fost constatată de OJFIR.
- SLIS-DATLIN în cazul proiectelor de cooperare între GAL-uri a căror neeligibilitate a fost constatată de CRFIR 8.
- SINISDL-DATLIN în cazul proiectelor a căror neeligibilitate a fost constatată de CRFIR (altele decât proiectele de cooperare între GAL-uri).

Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor aferente evaluării criteriilor generale de eligibilitate este de **30 de zile calendaristice**, de la data depunerii contestației.

Pentru solicitanții care au fost declarați neeligibili în urma vizitei pe teren se poate efectua o nouă vizită pe teren de către un alt OJFIR/ CRFIR, la decizia Directorului CRFIR/ DATLIN.

În acest caz, expertul generează formularul E3.6L Propunere a vizitei în teren / Note aprobate.

Dupa confirmarea **vizitei pe teren** de catre solicitant expertul încarcă formularul E3.8L *Fișa de verificare în teren* și generează fluxul de completare și semnare E4.1L Raportul asupra verificării pe teren.

Se generează **flux de completare E6.8.2L Notificarea solicitantului privind contestația depusă, formular care va fi transmis atât solicitantului cât și GAL.**

În situația în care activitatea de la nivel central nu permite verificarea contestației în timp util, în baza unei Note avizate de Directorul Direcției și aprobată de DGAILINA, aceasta poate fi redirectionată către CRFIR, altul decât cel care a analizat proiectul inițial.

În urma analizei, pentru fiecare contestație se întocmește un Raport asupra contestației (Formular E4.2L). Raportul asupra contestației, care propune admiterea, admiterea parțială sau respingerea contestației, este întocmit de un expert din cadrul serviciului responsabil, avizat de Șeful de serviciu și aprobat de Directorul Direcției/ Directorul CRFIR. În Raportul de analiză a contestației expertul se pronunță numai privitor la elementele contestate.

În cazul unor divergențe de opinie între expert și șeful de serviciu, medierea se va realiza la nivelul Directorului Direcției/ Directorului CRFIR, raportul de contestație având o singură rezoluție: admis, parțial admis sau respins. Pentru contestațiile acceptate/ parțial acceptate se vor reface formularele E1.2.2LR/ E1.2.3LR/ E1.2.4LR/ E1.2.5LR/ E1.2.6LR semnate de expert, Șef serviciu și Director CRFIR/ DATLIN.

Solicitanții vor fi notificați în termen de 2 (două) zile lucrătoare de la aprobarea Raportului de contestație.

Expertul va transmite Formularul E6.8.2L – Notificarea solicitantului privind contestația depusă atât solicitantului și GAL-ului care a selectat proiectul.

Dacă pe parcursul desfășurării procesului de evaluare, precum și de soluționare a contestațiilor, se constată greșeli de orice natură, AFIR are obligația de a cerceta cauzele producerii acestora, de a identifica persoanele culpabile și motivele obiective care au condus la aceste abateri pentru a putea analiza și eventual dispune măsurile administrative corespunzătoare, dacă se impun.

8.6. Contractarea și modificarea contractelor de finanțare

8.6.1. Prevederi generale

După încheierea verificării condițiilor de eligibilitate generale ale proiectelor, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru toate proiectele de investiții care propun modernizări și pentru proiectele de investiții noi pentru care experții evaluatori consideră necesar), pentru toate proiectele eligibile, AFIR va

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 25
--	---	-----------

încărca în platformă formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului de finanțare (formular E6.8.3L), care va fi specific în funcție de intervenția ale cărei obiective sunt atinse prin proiect.

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal. În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate, cu avizul prealabil al GAL cu privire la menținerea criteriilor de eligibilitate și selecție din SDL și doar cu acordul ambelor părți, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul poate solicita prelungirea contractului de finanțare încheiat cu AFIR, doar după obținerea acordului GAL privind prelungirea contractului.

GAL va analiza solicitarea beneficiarului din punct de vedere al perspectivei de finalizare a proiectului, a rezonabilității modificărilor și a menținerii criteriilor de eligibilitate generale și locale și a criteriilor de selecție a proiectelor depuse la GAL. În cazul în care GAL constată nerespectarea criteriilor de eligibilitate/ selecție sau neîndeplinirea obiectivelor și/sau indicatorilor SDL în contextul elementelor de mai sus, solicitarea nu va fi avizată, iar GAL va încărca în aplicație adresă oficială semnată de reprezentantul legal care include motivul neavizării.

În cazul în care solicitarea nu afectează implementarea SDL, GAL va emite avizul printr-o adresă oficială semnată de reprezentantul legal, adresă care se va încărca în platformă.

În cazul în care GAL este beneficiar, această avizare nu este necesară, făcând obiectul analizei solicitării de modificare a contractului de către AFIR.

Beneficiarul sau Autoritatea Contractantă pot solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de valabilitate a acestuia, iar modificările nu pot avea efect retroactiv. Nu sunt acceptate modificările care afectează criteriile de eligibilitate și selecție în baza cărora proiectul a fost selectat. Valoarea totală eligibilă nerambursabilă aprobată și prevăzută în Contract nu poate fi depășită.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finanțare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - „Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare” din Manualul de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și adaptate, după caz, sau în cazul proiectelor de servicii și de cooperare între GAL-uri, Modelul din secțiunea FORMULARE a prezentului manual.

Modificările Contractului de finanțare (C1.1L) se pot realiza prin:

- Act adițional (formular C 3.3.4L) – aprobat la nivelul CRFIR;

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 26
--	---	-----------

- Notă de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.2.2L) – încheiată la nivelul OJFIR;
- Notificarea beneficiarului privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.3.10L) în cazul în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări ale PS 2023-2027) / corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit) / simplificări.

Scopul modificării Contractului trebuie să fie strâns legat de natura proiectului definită prin Contractul de finanțare. Aceste documente devin parte integrantă a Contractului de finanțare.

Procesul de avizare și aprobare a modificării Contractului de finanțare, respectiv procesarea documentelor în vederea întocmirii Actelor adiționale/ Notelor de aprobare se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale (cod manual: PS - MCM).

În cazul în care pe durata derulării Contractului de finanțare intervin modificări procedurale (inclusiv corelări procedurale) sau modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS)/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări incidente Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă va iniția procesul de modificare a Contractului, prin transmiterea unei Notificări privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.3.10L). Acestea se transmit beneficiarului cu confirmare de primire în maxim 2 (două) zile lucrătoare de la aprobarea lor.

Formularele generale utilizate de către experții CRFIR/OJFIR pe parcursul derulării procesului de amendare a Contractului de finanțare vor fi preluate din Manualul de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și adaptate, după caz.

Activitatea de verificare (principiul „4 ochi”) pe tot parcursul fluxului procedural este asigurată de șeful SLINA-OJFIR, SLINA-CRFIR, SNISDL/SLIS-DATLIN sau de către un expert din cadrul serviciului de specialitate desemnat de șeful serviciului.

Documentul de modificare a Contractului de finanțare (act adițional/ notă de aprobare/ notificare) devine parte integrantă a Contractului de finanțare.

Comunicarea dintre beneficiari și AFIR se realizează on-line, cu semnarea exclusiv în formă electronică a tuturor documentelor utilizate în prezenta procedură, beneficiarii având obligația deținerii de semnătură electronică calificată, care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii de încredere care se află în lista oficială a Uniunii Europene (EUTL) care poate fi vizualizată accesând următorul link: <https://eid.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

Verificarea semnăturii electronice aplicată pe documente se realizează cu ajutorul Adobe Acrobat Reader DC care este preconfigurat pentru validarea automată a unui certificat în cazul documentelor în format PDF, inclusiv pentru verificarea furnizorului în EUTL. În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile, expertul va respinge solicitarea pe motiv de neconformitate a documentelor și va solicita prin informații suplimentare resemnarea documentelor, în caz contrar acestea devin nule.

Notificările transmise beneficiarilor de AFIR se consideră primite de beneficiari în prima zi lucrătoare după data comunicării acestora. În calcularea perioadei în care se încadrează beneficiarii pentru a răspunde

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 27
--	---	-----------

solicităților, nu se vor lua în considerare data comunicării notificărilor de către AFIR și data transmiterii răspunsului beneficiarilor către AFIR;

Solicitarea de informații suplimentare se poate realiza în orice etapă (când se constată absența unui document sau se consideră necesare clarificări suplimentare), fluxul solicitării de informații suplimentare fiind realizat conform prevederilor din procedura de informații suplimentare; nerespectarea fluxului informațiilor suplimentare de către solicitat/beneficiar va genera, după caz, neîncheierea contractului de finanțare/ respingerea solicitării de modificare a contractului de finanțare;

Transmiterea documentelor către beneficiar se va realiza on-line, prin intermediul platformei dedicata acestora, in contul beneficiarului;

În cazul documentelor obținute de AFIR, conform prevederilor procedurale, prin consultarea bazelor de date a unor instituții, în cazuri notificate de AFIR, ca urmare a imposibilității obținerii acestor documente, se va solicita prin intermediul informațiilor suplimentare depunerea de către beneficiar a documentelor respective care nu au putut fi obținute de AFIR;

Toate documentele solicitate de AFIR vor fi semnate electronic de reprezentantul legal al beneficiarului, calitatea de reprezentare fiind stabilită prin actul normativ privind organizarea și funcționarea entității/persoanei juridice respective și conform statutului/actului constitutiv al persoanei juridice respective.

Pentru anumite situații, în funcție de etapele de contractare/implementare și doar pentru o perioadă determinată (exemplu: deplasări în străinătate, participarea la cursuri de formare profesională, indisponibilitate pentru o anumită perioadă etc) reprezentantul legal poate să împuternicească prin procură autenticată la notariat (excepție beneficiarii publici, care prezintă doar împuternicirea) o altă persoană, care să desfășoare anumite activități și să semneze documente în numele reprezentantului legal, legate de proiect, pentru anumite etape (exemplu: pentru etapa de semnare a contractului de finanțare, etapa de depunere a dosarului cererii de plată, etapa de modificare a contractului de finanțare, inclusiv semnarea actului adițional etc);

Schimbarea reprezentantului legal se realizează în conformitate cu actul normativ privind organizarea și funcționarea entității/persoanei juridice respective și conform statutului/actului constitutiv al persoanei juridice respective, iar beneficiarul are obligația ca, ulterior schimbării acestuia în condițiile legii, să solicite AFIR înlocuirea reprezentantului legal al beneficiarului; astfel, noul reprezentant legal, menționat în nota explicativă prin care solicită înlocuirea, trebuie să aibă calitatea de reprezentare potrivit actului (exemplu: reprezentantul legal așa cum rezultă din certificatul constatator de la ONRC, va fi înlocuit printr-o cerere de înscriere mențiuni, la ONRC);

Atribuirea de către șefii de servicii a sarcinilor către experți, se va face cu respectarea următoarelor reguli:

- experții care primesc atribuții, în calitate de expert 1 pentru etapa de implementare (verificare și autorizare a dosarului cererii de plată) pentru un proiect, nu trebuie să fi avut atribuții privind funcția de verificare a cererii de finanțare (etapele de eligibilitate și contractare) pentru același proiect.
- experții care primesc sarcini pentru verificarea pe eșantionul de control la fața locului, a modificărilor la contractele de finanțare/dosarelor de achiziție/dosarelor cererilor de plată, nu trebuie să fi fost implicați în verificarea administrativă a acestora.

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/ CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează contractul de finanțare, sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare ori utilizarea abuzivă a ajutorului, se va demara

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 28
--	---	-----------

procedura de încetare a contractului în conformitate cu prevederile din Contract și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți). Constatarea neregulii și stabilirea creanțelor, respectiv recuperarea ajutorului se realizează în conformitate cu prevederile procedurilor specifice activităților pentru constatare nereguli și stabilire creanțe bugetare (cod manual PS-CN) și pentru constituire debite și recuperare datorii (cod manual PS–SRD), elaborate de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, aprobate prin Ordinul MADR nr.341/2024. Încetarea contractului de finanțare se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, (cod manual: PS - MCM) aprobat prin Ordinul MADR nr.19/2024, cu modificările și completările ulterioare.

După expirarea termenului legal de contestare de 30 de zile de la data comunicării către beneficiari a Notificării beneficiarului privind încetarea Contractului de finanțare (formularul C6.2.2L), în cazul încetării contractului de finanțare din inițiativa AFIR) sau după soluționarea contestației (în cazul în care se menține decizia AFIR), sau ulterior comunicării notificării C6.2.2L, fără a se aștepta termenul de contestare de 30 zile dacă încetarea contractului de finanțare se realizează la inițiativa beneficiarului, valoarea contractelor va fi dezangajată din contabilitatea AFIR. Așadar, în urma procedurii de finalizare a procedurii de reziliere și de dezangajare a valorii contractelor de finanțare, sumele devin disponibile și se pot utiliza în cadrul SDL.

8.6.1.1 Etapa de avizare a Proiectului Tehnic (PT) – pentru proiectele de investiții care prevăd depunerea PT în etapa de contractare

Proiectul tehnic, cu sau fără modificări față de SF/DALI, semnat și ștampilat de un verficator autorizat, însoțit de graficul fizic și financiar de realizare a investiției se va depune la AFIR în vederea avizării, în termenul precizat în notificarea E6.8.3.

În etapa procedurală de avizare a proiectului tehnic, se vor avea în vedere următoarele:

În cazul în care atât lucrările de construcții cât și serviciile de proiectare sunt încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile, proiectul tehnic nu va parcurge procedura de avizare, însă acesta va fi realizat de beneficiar în conformitate cu Studiul de fezabilitate/Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenții aprobat/ă și dispozițiile legale în vigoare, iar eventualele modificări intervenite în faza de proiectare sau de execuție a lucrărilor nu vor afecta funcționalitatea și viabilitatea economică a proiectului și vor respecta criteriile de eligibilitate și selecție inițiale. În această situație, se impune depunerea Proiectului Tehnic în vederea verificării obiectivului investiției și a concordanței între specificațiile tehnice ale utilajelor/echipamentelor tehnologice finanțate din cererea de ofertă și soluția propusă.

Documentația trebuie să conțină părți scrise, părți desenate și liste de utilaje, echipamente tehnologice, inclusiv dotări investiție, precum și devizul general, devizele pe obiect, actualizate și corelate cu bugetul actualizat în urma întocmirii Proiectului Tehnic, conform legislației în vigoare.

Bugetul indicativ aprobat în urma avizării Proiectului Tehnic (după caz) devine anexă la Contractul de Finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza înaintea încheierii contractului de finanțare.

În urma avizării Proiectului Tehnic, în condițiile în care solicitantul îndeplinește și celelalte condiții prevăzute în etapa de contractare, Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea contractului de finanțare.

În cazul în care sunt modificări față de SF/DALI solicitantul va prezenta un tabel centralizator cu modificările tehnice și/sau financiare, inclusiv bugetul proiectului/devizul general/devizele pe obiecte în lei și euro cu

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 29
--	---	-----------

valorile actualizate, semnate de reprezentantul legal și semnate și ștampilate de proiectant, precum și prognozele economice în cazul modificării valorii totale a investiției și alte documente relevante, planșe etc., inclusiv procese verbale predare-primire proiect tehnic încheiate între beneficiar și verficator, precum și de copii ale atestatului și legitimației verficatorului de proiect;

În vederea avizării, expertul desemnat întocmește formularul Fișa de avizare a conformității proiectului tehnic cu studiul de fezabilitate, care se finalizează prin una din următoarele 3 decizii: Avizat, Neavizat sau Respins pentru refacere.

Dacă în urma verificării PT și a documentației anexate au fost constatate deficiențe, decizia va fi "Respins pentru refacere". În vederea avizării acestuia se impune refacerea documentației de către solicitant (expertul care a realizat verificarea va detalia documentele/punctele care trebuie remediate) și redepunerea acesteia în termen de 15 zile calendaristice de la comunicarea deciziei de respingere, în vederea avizării.

Formularul se va transmite prin intermediul sistemului pe e-mail către solicitant. Motivele neavizării se detaliază la capitolul de observații din formular.

Termenul de instrumentare este de maxim 30 zile calendaristice și include și etapa aferentă solicitării și transmiterii informațiilor suplimentare.

Dacă în urma verificării conformității Proiectului Tehnic cu Studiul de Fezabilitate sunt necesare modificări bugetare, expertul AFIR va notifica beneficiarul cu privire la modificarea valorii eligibile nerambursabile a proiectului, respectiv cu privire la modificarea bugetului indicativ. Se vor detalia elementele constatate (reîncadrarea cheltuielilor neeligibile constatate, reîncadrarea cheltuielilor pe linii bugetare) care afectează bugetul indicativ, inclusiv în cazul diminuării/ modificării valorilor bugetului (se vor detalia capitolele/ liniile bugetare modificate/ diminuate cu valorile aferente).

Beneficiarul poate depune contestație (ca urmare a elementelor constatate de către expertul AFIR) la notificarea comunicată, în termen de 7 zile lucrătoare, termen care curge de la data comunicării electronice de către AFIR.

Soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari în etapele de contractare, modificare contracte de finanțare și autorizare plată aferent PS 2023-2027 (cod manual: PO - MSC).

Dacă beneficiarul nu a depus contestație, după expirarea termenului, se va parcurge fluxul de reevaluare (E1.2L inițial sau E1.2LR se reface și devine E1.2LM) pentru modificarea/ actualizarea bugetului indicativ și a planului financiar.

După finalizarea etapei de soluționare a contestației, beneficiarului i se va comunica decizia AFIR cu privire la contestația depusă.

După aprobarea fișei E1.2LM, cu privire la modificarea bugetului indicativ și a planului financiar (în cazul în care se modifică valoarea totală eligibilă a proiectului/ valoarea eligibilă nerambursabilă), AFIR va încărca în platforma fișa și va informa GAL în vederea întocmirii unei Erate la Raportul de Selecție pentru actualizarea valorilor bugetului.

În urma publicării Eratei la Raportul de Selecție de către GAL, beneficiarul va fi notificat de către AFIR prin formularul E6.8.4L cu privire la valoarea finanțării nerambursabile și a valorii totale eligibile a proiectului aprobate.

În situația în care nu se modifică valoarea totală eligibilă a proiectului/ valoarea eligibilă nerambursabilă, caz în care nu mai este necesară întocmirea Eratei la Raportul de Selecție de către GAL, beneficiarul va fi notificat prin intermediul formularului E6.8.4L cu privire la valorile actualizate ale bugetului indicativ.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 30
--	---	-----------

Ca urmare a transmiterii notificării, etapa de avizare a PT se va încheia cu Fișa de verificare PT – formularul C1.2L prin care PT este avizat, urmând apoi încheierea contractului de finanțare.

În cazul în care documentele transmise de beneficiar aferente PT nu răspund cerințelor pentru a fi avizat, verificarea PT se încheie cu Fișa de verificare PT – Formularul C1.2L, prin care PT este neavizat, urmând apoi procedura de neîncheiere a contractului de finanțare.

Fișa de evaluare E1.2LM, Erata la Raportul de Selecție/ Fișa de avizare PT vor sta la baza încheierii contractului de finanțare.

8.6.2. Întocmirea și aprobarea contractelor de finanțare

Încheierea contractului de finanțare este rezultatul final al procesului de verificare a proiectelor depuse de solicitanți și selectate de GAL care au fost notificați prin formularul E6.8.3L.

Contractul de finanțare, inclusiv anexele aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, împreună cu toate reglementările relevante, stabilesc condițiile și reglementează procesul de acordare a finanțării.

Beneficiarii care au fost notificați cu E6.8.3L pot renunța oricând la încheierea contractului de finanțare, pe parcursul perioadei de depunere a documentelor necesare contractării, printr-o notificare de renunțare, semnată de reprezentantul legal, adresată AFIR, caz în care fluxul contractării va fi finalizat prin transmiterea către beneficiar a notificării de neîncheiere a contractului de finanțare, fără posibilitatea contestării acesteia.

Formulele utilizate în etapa de contractare, li se va adăuga litera L, pentru a putea, în procesul de monitorizare, să fie evidențiată intervenția DR 36 și se regăsesc în secțiunea formulare.

Formularul „Contractul de finanțare” este anexă la ghidul solicitantului, este specific fiecărui tip de proiect din cadrul intervenției DR 36, se postează pe site-ul AFIR ulterior aprobării prin ordin de ministru al agriculturii și dezvoltării rurale și este implementat în sistemul informatic de unde va fi generat de către expertul desemnat cu instrumentarea acestuia.

Contractul de finanțare și documentele care îl însoțesc se întocmesc la nivelul SLINA OJFIR pentru proiectele simple (achiziții simple sau cu montaj dar care nu necesită Autorizație de construire), forfetare și de servicii și se avizează de directorul OJFIR, iar pentru proiectele cu construcții montaj (care necesită eliberarea Autorizației de construire) se întocmesc la nivelul SLINA CRFIR și se avizează de directorul CRFIR. Pentru proiectele de cooperare între GAL-uri, Contractul de finanțare și documentele care îl însoțesc se întocmesc la nivelul SLINA CRFIR 8 și se avizează de către directorul CRFIR. După întocmire și avizare de către directorul OJFIR/CRFIR, toate contractele de finanțare vor parcurge fluxul avizării de CJC și CFPP și vor fi aprobate de directorul general adjunct CRFIR.

Seful de serviciu SLINA - OJFIR sau SLINA - CRFIR va lansa sarcinile de lucru din sistemul informatic către expertul desemnat din cadrul serviciului, pentru parcurgerea fluxului de întocmire și aprobare a contractului de finanțare.

Expertul desemnat de șeful serviciului de la nivel CRFIR/OJFIR, pregătește pentru fiecare proiect declarat eligibil la AFIR, un exemplar al contractului de finanțare, în limba română și un exemplar al anexelor aferente acestuia, în format electronic.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 31
--	---	-----------

În vederea încheierii contractului de finanțare expertul desemnat verifică îndeplinirea următoarelor condiții cu caracter general necesare întocmirii contractului de finanțare:

- depunerea de către beneficiar a documentelor necesare contractării, solicitate prin notificarea E6.8.3L, în cadrul termenului menționat în notificare (termenul curge de la data comunicării notificării E6.8.3L), precum și a eligibilității și conformității acestora (rezultate consemnate în formularul E1.2L);
- dacă beneficiarul figurează cu datorii atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR/ EURI, înainte de semnarea contractelor de finanțare, verificare care se realizează prin accesarea bazei de date a AFIR, accesând pe baza C.U.I, link-ul:
 - Registrul debite pentru FEADR
 - Registrul debite beneficiarul figurează cu datorii,

se va contracta doar după achitarea integrală a datoriei față de AFIR, inclusiv a dobânzilor și majorărilor de întârziere;
- dacă beneficiarul figurează cu înscrieri în cazierul judiciar (fapte de natură economico-financiară), accesând baza de date a IGPR, ROCRI, de unde se va descărca extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal care va fi atașat la dosarul proiectului. Dacă beneficiarul figurează cu înscrieri, se va solicita acestuia prin intermediul informațiilor suplimentare să-și actualizeze statusul în termenul reglementat de raspuns la solicitarea de informații suplimentare, prin depunerea cazierului în original fără înscrieri de sancțiuni de natură economico-financiară, situație în care se încheie contractul de finanțare. Dacă beneficiarul figurează cu înscrieri economico-financiare și în urma solicitării de clarificări prin informații suplimentare, statusul rămâne neschimbat, nu se va contracta și se va urma procedura de neîncheiere a contractului de finanțare;
- dacă beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale la bugetul consolidat, prin interogarea bazei de date ANAF accesând link-ul <https://epatrim.fiscnet.ro/>, de unde se va descărca certificatul de atestare fiscală al beneficiarului care va fi atașat la dosarul proiectului. Dacă beneficiarul figurează cu datorii fiscale restante, se va solicita beneficiarului prin intermediul informațiilor suplimentare să-și actualizeze statusul în termenul reglementat de raspuns la solicitarea de informații suplimentare, prin depunerea documentului în original fără datorii sau graficul de eșalonare a datoriilor la bugetul consolidat, în cazul în care nu fost depus de beneficiar odată cu celelalte documente necesare contractării (dacă documentul fără datorii/graficul de eșalonare a datoriilor nu este depus, nu se contractează și se urmează procedura de neîncheiere contract);
- dacă în cazul proiectelor care se realizează pe bază de Proiect Tehnic (la care depunerea se realizează în etapa de contractare), acesta a fost depus în termen și dacă a fost avizat de Autoritatea Contractantă. În lipsa avizării favorabile a Proiectului Tehnic (dacă proiectul impune PT) sau nedepunerii acestuia în termen, proiectul nu se contractează și se urmează procedura de neîncheiere contract;
- dacă beneficiarul se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii în cazul proiectelor care propun activității neagricole, verificare ce se va realiza în conformitate cu prevederile procedurii operaționale privind verificarea statutului de IMM.

Verificările aferente etapei de contractare se realizează în baza formularului C1.4 L– Fișa de verificare a contractului de finanțare, cu cele 2 secțiuni (Secțiunea I - Verificarea condițiilor înainte de întocmirea Contractului de finanțare, respectiv Secțiunea II - Verificarea condițiilor după întocmirea Contractului de finanțare) care va cuprinde pe lângă verificările cu caracter general și verificări specifice tipului de proiect (investiții/ forfetar/ servicii/ mixt) din cadrul intervenției DR 36.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 32
--	---	-----------

Ulterior se instrumentează și formularul C1.4B L - Fișa de avizare a contractului de finanțare care se transmite spre completare și avizare consilierului juridic, formular care se va atașa la dosarul electronic al contractului de finanțare.

Pentru interogările aferente verificărilor realizate de experții CRFIR/OJFIR, în etapa de contractare, se vor realiza print screen-uri care se vor atașa la dosarul proiect

În situația în care solicitanții nu depun documentele necesare contractării în termenul precizat în notificarea E6.8.3L, OJFIR/ CRFIR transmite notificările de neîncheiere a contractelor de finanțare în termen de 3 (trei) zile lucrătoare (include și termenul necesar aprobării de către Directorul OJFIR/DGA CRFIR, după caz) de la expirarea termenului de răspuns al solicitantului la notificarea AFIR.

De asemenea, în vederea încheierii contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili la AFIR vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice pentru care au atașat copii la cererea de finanțare, în original, în vederea verificării conformității. După confruntarea documentelor, dosarul cuprinzând documentele în original va rămâne la beneficiar. Nu se cer informații suplimentare pentru documentele care nu sunt conforme cu cele depuse inițial în copie la cererea de finanțare.

Verificarea conformității documentelor copie cu originalul și a documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului/ Deciziei de finanțare se va realiza la nivelul aceleiași structuri care a evaluat proiectul, respectiv:

- La nivelul SLINA OJFIR pentru proiectele simple (achiziții simple sau cu montaj dar care nu necesită Autorizație de construire), forfetare și de servicii (indiferent de tipul de beneficiar: public/ privat);
- La nivelul SLINA CRFIR pentru proiectele complexe (cu C+M care necesită eliberarea Autorizației de construire);
- la nivelul SLINA CRFIR 8 pentru proiectele de cooperare între GAL-uri.

Verificarea se va realiza prin completarea Secțiunii II, părțile C și D, din fișele de evaluare E1.2L specifice DR 36.

Dacă se constată neconcordanțe care pot afecta condițiile de eligibilitate nu se semnează contractul de finanțare. Nu se cer informații suplimentare pentru documentele care nu sunt conforme cu cele depuse inițial pe suport de hârtie sau electronic.

Completarea contractelor de finanțare se realizează, în baza următoarelor documente:

- Dosarul cererii de finanțare;
- Raportul de selecție final/ intermediar/ Erata la raportul de selecție;
- Fișa de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER (E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L sau E1.2.2LR/ E1.2.3LR/ E1.2.4LR/ E1.2.5LR/ E1.2.6LR), conform căreia proiectul este eligibil;

Contractul de finanțare va avea același număr cu cel din cererea de finanțare, cu excepția primului câmp, unde se va scrie codul C, în locul codului înscris în Fișa de evaluare (codul reprezintă etapa în care se află cererea de finanțare);

Pentru proiectele de investiții, expertul verifică calculele aritmetice ale Bugetului din Fișa de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER (E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L sau E1.2.2LM/ E1.2.3LM/ E1.2.4LM/ E1.2.5LM/ E1.2.6LM) și completează bugetul indicativ la contractul de finanțare, iar dacă sunt diferențe de calcul se va proceda la corectarea acestora; Se verifică dacă beneficiarul a optat pentru avans și dacă valoarea acestuia se încadrează în maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă. În cazul în care valoarea avansului depășește 50% expertul va recalcula valoarea și o va înscrie în bugetul indicativ;

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 33
--	---	-----------

Toate valorile se transcriu și se verifică pe baza Fișei de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER (E1.2.2L/ E1.2.3L/ E1.2.4L/ E1.2.5L/ E1.2.6L sau E1.2.2LR/ E1.2.3LR/ E1.2.4LR/ E1.2.5LR/ E1.2.6LR sau E1.2.2LM/ E1.2.3LM/ E1.2.4LM/ E1.2.5LM/ E1.2.6LM), valori regăsite în fiecare Plan Financiar.

Cursul de schimb EURO - LEU utilizat la contractul de finanțare va fi **Cursul de schimb stabilit de către Banca Central Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în cursul căruia este luată decizia de acordare a ajutorului financiar nerambursabil, respectiv anul încheierii Contractului de Finanțare;**

La întocmirea contractului, expertul se asigură că atașează anexele de achiziții și plată specifice intervenției respective, din manualul de achiziții respectiv de autorizare plăți, valabile la data încheierii contractului de finanțare.

Dupa întocmirea și generarea contractului de finanțare se va proceda la întocmirea formularelor „Angajament Bugetar Individual – ABI (conform Anexei nr.1^{a/b(după caz)} la Normele metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale aprobate prin Ordinul MFP nr. 1792/2002, cu modificările și completările ulterioare”) și „Propunere de angajare a unei cheltuieli în limita cheltuielilor bugetare – PAC” (conform Anexei nr.2 la Normele metodologice aprobate prin Ordinul MFP nr. 1792/2002, cu modificările și completările ulterioare), care devin Anexele 1 și 2 la dosarul proiectului.

Etapile de întocmire PAC-ABI/ avizare/ aprobare/ semnare/ transmitere ale contractului/ deciziei de finanțare, precum și primirea, verificarea și transmiterea Registrului unic privind situația contractului/ deciziei de finanțare C1.13L se vor derula în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare, Cod PS – MCM.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor finanțate SLINA OJFIR/ SLIN CRFIR are obligația de a încărca în platformă decizia de neîncheiere/ încetare a contractului/deciziei de finanțare.

Pe tot parcursul derulării Contractelor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului și GAL spre informare, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

8.6.3. Precizări privind modificările aferente proiectelor notificate cu E6.8.3L, înaintea încheierii Contractului de finanțare

Modificările aferente proiectelor selectate pentru finanțare de GAL și declarate eligibile la AFIR, înainte de încheierea contractelor de finanțare, se pot face în situații temeinic justificate.

În situația în care, după notificarea beneficiarilor privind selectarea cererii de finanțare (formularul E6.8.3) și înainte de încheierea contractului de finanțare, beneficiarii solicită modificări la nivelul proiectelor, solicitările vor face obiectul verificării:

- experților OJFIR/CRFIR, după caz, cu privire la menținerea condițiilor de eligibilitate generale

și

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 34
--	---	-----------

-expertilor GAL cu privire la mentinerea criteriilor de eligibilitate locale și a criteriilor de selecție în baza cărora proiectul a fost selectat pentru finanțare.

Solicitantul notifică Agenția cu privire la modificarea solicitată și o fundamentează cu documente justificative atașate. Solicitantul trebuie să depună documentația tehnico – economică refăcută, documente care să ateste proprietatea sau folosința/ arenda, avize, autorizații, etc., precum și alte documente ce rezultă ca urmare a schimbării condițiilor de realizare a proiectului, după caz. Se va realiza și vizita pe teren, după caz, înștiințând, în prealabil și reprezentanții GAL, care pot asista la verificare, în calitate de observatori.

Solicitățile vor putea fi acceptate în condițiile în care modificările solicitate sunt justificate și numai dacă în urma reevaluării criteriilor de eligibilitate și selecție, proiectul rămâne eligibil, cu același punctaj și valoare totală eligibilă a proiectului și întocmirea Fișei de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER (E1.2.2LX/ E1.2.3LX/ E1.2.4LX/ E1.2.5LX/ E1.2.6LX) din care rezultă eligibilitatea și selecția proiectului.

CRFIR/OJFIR va notifica solicitantul cu privire la acceptarea/neacceptarea modificărilor solicitate prin intermediul formularului E6.8.7L.

Atenție! Solicitarea beneficiarului va fi acceptată pentru analiză doar dacă aceasta este depusă în termenul menționat pentru depunerea documentelor necesare contractării din notificarea E6.8.3L.

De asemenea, toate documentele în baza cărora s-a realizat analiza solicitării se vor atașa la dosarul administrativ al proiectului.

Experții AFIR trebuie să reevalueze documentația în termen de maxim 10 zile lucrătoare în vederea stabilirii eligibilității.

Ca urmare a acceptării modificării solicitate, expertul va completa la rubrica observatii din Fișa de evaluare generală a proiectului DR 36 LEADER (E1.2.2LX/ E1.2.3LX/ E1.2.4LX/ E1.2.5LX/ E1.2.6LX) următoarele: „Confirm menținerea criteriilor de eligibilitate generală, iar GAL a confirmat menținerea criteriilor de eligibilitate locale și a criteriilor de selecție”.

8.6.4. Prevederi specifice pentru proiectele de servicii și de cooperare între GAL-uri finanțate în cadrul DR36

Pentru semnarea Contractului de finanțare aferent proiectelor de servicii și de cooperare între GAL-uri, solicitanții trebuie să prezinte în mod obligatoriu, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la primirea Notificării E6.8.3L următoarele documente:

- Certificate de atestare fiscală care să ateste lipsa datoriilor la bugetul local emise de Primăriile pe raza cărora își au sediul social, puncte de lucru (după caz) valabile la data contractării;
- Document de la bancă/ Trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ Trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR) - pentru solicitanții publici documentul va fi eliberat obligatoriu de trezorerie;

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 35
---	--	-----------

- Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale).

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în Cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale la bugetul consolidat pentru beneficiar și cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situații notificate de AFIR (documentul în cauză nu poate fi obținut de AFIR prin consultarea bazelor de date PATRIMVEN sau ROCRIS), se va solicita beneficiarilor prin intermediul informațiilor suplimentare, prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar, după caz.

- Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a proiectului, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit de Angajamentul reprezentantului legal al proiectului (model afișat pe site-ul www.afir.ro) (pentru solicitantii care s-au angajat prin declarație pe proprie răspundere, la depunerea cererii de finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului)

sau

- În cazul persoanelor juridice de drept public, Actul/ Hotărârea Organului de decizie al entităților publice, semnate și ștampilate, din care să reiasă necesitatea și oportunitatea proiectului, precum și asumarea faptului că beneficiarul va prevedea cheltuielile în bugetul/ele proprii pentru perioada de realizare a proiectului.

Atenție! Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%.

- Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

În cazul proiectelor de cooperare, pentru componenta de investiții: documente specifice tipului de investiție (după caz). Pentru completarea listei de documente necesare în funcție de tipul de investiție, se va solicita punctul de vedere al direcțiilor tehnice responsabile de la nivel central (de ex. DAF pentru componentele de investiții de tip agricol, DIBA pentru componentele de investiții de tip social etc.).

Termenele prevăzute în notificarea E6.8.3 pentru depunerea documentelor în vederea contractării nu pot fi prelungite.

Pentru proiectele de servicii și de cooperare finanțate prin DR36 se vor utiliza formularele cadru de Contract de finanțare (C1.1L) (postate pe site-ul www.afir.ro), precum și formularele specifice proiectelor de servicii și de cooperare din secțiunea Formulare, anexă la Manualul de procedură pentru implementarea DR36.

Contractul de finanțare (Formularul C1.1L) se va redacta în limba română, împreună cu anexele acestuia. Contractul de finanțare va avea atașate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

Anexa I	Prevederi generale
Anexa II	Materiale și activități de informare de tip publicitar

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 36
---	---	-----------

Anexa III	III.1 Cererea de finanțare și anexele acesteia III. 2. Bugetul indicativ și planul financiar III. 3. Graficul de eşalonare anuală a plăților
Anexa IV	Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii privați PS PAC 2023-2027 sau Instrucțiuni privind achizițiile publice pentru beneficiarii publici PS PAC 2023-2027
Anexa V	Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii/de cooperare finanțate în cadrul intervenției DR36

Pentru Anexele II - Materiale și activități de informare de tip publicitar, IV – Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/ privați PS PAC 2023-2027, V – Instrucțiuni de plată pentru proiectele de servicii/ de cooperare finanțate în cadrul DR36 vor fi preluate cele mai recente variante aprobate ale Instrucțiunilor elaborate la nivelul AFIR.

Durata de execuție a Contractului de finanțare pentru proiectele de servicii și de cooperare este de 2 ani, fără a depăși termenul maxim de eligibilitate a cheltuielilor aferente PS 2023-2027, și cuprinde:

- perioada de implementare: maximum 21 luni și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate realiza activitățile specifice prevăzute în proiectul de servicii/cooperare, inclusiv derularea procedurilor de achiziții, perioada de depunere Raportului final – maximum 10 zile lucrătoare după finalizarea activităților, perioada de avizare a Raportului final - maximum 20 zile lucrătoare, depunere Dosar cerere de plată final – maximum 10 zile lucrătoare după avizarea Raportului final
- perioada pentru efectuarea plății finale – maximum 90 de zile.

În cazul proiectelor de cooperare care prevăd investiții, durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție și durata de monitorizare de 5 ani de la efectuarea plății finale.

8.6.4.1. CAZURI CARE FAC OBIECTUL UNUI ACT ADIȚIONAL (proiecte de servicii și de cooperare între GAL-uri finanțate în cadrul DR36)

Următoarele cazuri fac obiectul modificării Contractului de finanțare prin Act adițional, care se aprobă de către Directorul General Adjunct CRFIR:

- Modificările financiare de peste 10% din valoarea totală înscrisă inițial în cadrul fiecăruia dintre capitolele Bugetului indicativ, între capitolele bugetare de cheltuieli eligibile și cheltuieli neeligibile, fără a majora valoarea totală eligibilă angajată prin Contractul de finanțare;
- Rectificarea bugetului prin dezangajare din valoarea eligibilă nerambursabilă ca urmare a efectuării de realocări financiare/neavizării/avizării procedurilor de achiziție/alte situații temeinic justificate;

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 37
--	---	-----------

- Prolungirea termenului de depunere a primei tranșe de plată în cadrul Contractului de finanțare, peste termenul maxim de șase luni, cu maximum trei luni, fără aplicarea de penalități; în cazul proiectelor de cooperare, dacă prima tranșă vizează și investiții, prelungirea se poate realiza cu cel mult trei luni, cu aplicarea penalității de 0,1% prevăzută în contractul de finanțare.

Pentru aprobarea prelungirii termenului de depunere a cererii eligibile pentru prima tranșă de plată, beneficiarii trebuie să facă dovada demarării implementării proiectului. Condiția prezentării dovezii demarării implementării proiectului se consideră îndeplinită dacă beneficiarul are avizul favorabil al AFIR pentru un dosar de achiziții.

- Prolungirea duratei de implementare, cu respectarea prevederilor privind durata maximă de valabilitate prevăzută în Contractul de finanțare;
- Prolungirea duratei de execuție, în cazul proiectelor de cooperare. În cazul proiectelor de cooperare care includ componente de investiții, durata de execuție de 24 de luni poate fi prelungită cu câte maximum 12 luni, fără a se depăși termenul de plată de 31.12.2029 prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, cu acordul prealabil al AFIR și cu plata penalităților aferente, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică;
- Schimbarea denumirii beneficiarului sau a oricărui element de identificare a beneficiarului (cu excepția celor pentru care se acceptă modificarea prin Notă de aprobare);
- Schimbarea amplasamentului investiției, în cazul proiectelor de cooperare cu componentă de investiții;
- Suplimentarea cantităților de bunuri aferente componentei de investiții, în cazul proiectelor de cooperare;
- Cazul în care beneficiarul devine pe parcursul derulării proiectului plătitor de TVA și depune la Autoritatea Contractantă în termen de 10 zile calendaristice documentul care atestă că este înregistrat ca și plătitor de TVA, document eliberat în conformitate cu legislația în vigoare;
- Decontarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile, conform prevederilor legale în vigoare (OUG nr. 85/2023, cu modificările și completările ulterioare);
- Beneficiarii care au optat pentru avans pot solicita renunțarea la acesta, total sau parțial. Astfel, expertul instrumentează actul adițional după ce se asigură că beneficiarul nu a încasat, până la data solicitării de renunțare, avansul specificat în contractul de finanțare sau în actul adițional la acesta;
- Alte cazuri justificate și fundamentate documentar care pot surveni pe parcursul implementării Contractului de finanțare (ex. schimbarea cerințelor pentru experții propuși în cererea de finanțare).

În toate situațiile menționate mai sus, expertul desemnat din cadrul SLINA OJFIR verifică dacă beneficiarul demonstrează prin documente justificative oportunitatea și viabilitatea modificărilor, urmărindu-se inclusiv respectarea încadrării în valoarea angajată prin Contractul de finanțare.

Documente care trebuie depuse de beneficiar în cazul modificării Contractului de finanțare sunt:

- Nota explicativă completată, înregistrată și semnată de către beneficiar;
- Bugetul indicativ actualizat propus;
- Alte documente care fundamentează soluția propusă (după caz);

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 38
--	---	-----------

- În situația în care beneficiarul PS notifică AFIR că a devenit, pe parcursul derulării proiectului, plătitor de TVA se va depune Bugetul refăcut prin diminuarea acestuia cu valoarea TVA calculată de la data când devine plătitor de TVA.

8.6.4.2. CAZURI CARE NU NECESITĂ ÎNTOCMIREA DE ACT ADIȚIONAL LA CONTRACTUL DE FINANȚARE (proiecte de servicii și de cooperare între GAL-uri finanțate în cadrul DR36)

Următoarele modificări ale Contractului de finanțare se întocmesc prin intermediul Notei de aprobare/ neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare:

- Schimbarea reprezentantului legal al beneficiarului.

În cazul solicitării de înlocuire a reprezentantului legal al beneficiarului, expertul SLINA –OJFIR/CRFIR 8 verifică, dacă:

- noul Reprezentant legal are calitatea de reprezentare conferită în condițiile legii (potrivit actului normativ privind organizarea și funcționarea entității/persoanei juridice respective și conform statutului/actului constitutiv al persoanei juridice respective;
- Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor sau Asociațiilor semnată de către asociați/acționari prin care fostul reprezentant este revocat din funcție și decizia de numire a noului reprezentant legal);
- s-a depus declarația prin care noul Reprezentant legal își exprimă consimțământul ca AFIR să solicite instituției abilitate conform legii extrasul de pe cazierul judiciar;
- noul Reprezentant legal are înscrise în cazierul judiciar fapte penale din domeniul economico-financiar. Verificarea se realizează prin accesarea bazei de date a IGPR, ROCRIȘ, expertul formulând cererea pentru extras de pe cazierul judiciar, extras care se atașează la dosarul administrativ. Dacă se regăsesc înscrise fapte din domeniul economico-financiar, solicitarea nu se aprobă;
 - a fost prezentat specimenul de semnătură al noului reprezentant legal;
 - a fost prezentată copie după actul de identitate (se acceptă inclusiv transmiterea de către beneficiar a actului de identitate în formă scanată, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative);
 - a fost depusă declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal, semnată și datată de noul Reprezentant legal (în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).
- Schimbarea adresei sediului social al beneficiarului.

În cazul solicitării de schimbare a adresei sediului social menționată în Contractul de finanțare, expertul SLINA - OJFIR verifică dacă beneficiarul a depus documentul/ documentele care atestă și fundamentează modificarea însoțit/e de datele actualizate. În această situație se verifică raportul RECOM sau alte documente cu valoare echivalentă, în funcție de tipul de beneficiar.

- Schimbarea contului bancar/ de trezorerie și/ sau a instituției financiare bancare pentru proiectul PS 2023-2027.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 39
--	---	-----------

În cazul solicitării de modificare a contului bancar/ de trezorerie și/sau a instituției financiare înscrise în Contractul de finanțare/ nota de schimbare a contului bancar/ trezorerie aprobată anterior, expertul SLINA – OJFIR/CRFIR 8 verifică dacă la Nota explicativă beneficiarul a atașat adresa de confirmare a noului cont și a instituției financiare aferente.

În cazul în care instituția financiară bancară/ Trezoreria rămâne aceeași și se modifică doar codul IBAN al contului (care reprezintă un șir de 24 de caractere ce identifică în mod unic la nivel internațional contul unui client la o instituția financiară bancară/Trezorerie, cod utilizat pentru procesarea plăților în lei sau valută), expertul SLINA – OJFIR/CRFIR 8 verifică dacă beneficiarul a depus adresa de la instituția financiară, în care se specifică modificarea codului IBAN al contului.

- Modificările financiare care nu depășesc 10% din valoarea totală înscrisă inițial în cadrul fiecăruia dintre capitolele din Bugetului indicativ, între capitolele bugetare de cheltuieli eligibile și cheltuieli neeligibile.

Totalitatea rectificărilor bugetare aplicate unui capitol nu trebuie să depășească 10% din suma înscrisă inițial în Contractul de finanțare la capitolul respectiv. În situația depășirii acestui plafon, modificarea se va realiza prin Act adițional. În cazul realocărilor și rectificărilor bugetare expertul SLINA – OJFIR/CRFIR 8 verifică valorile din bugetul rectificat de către beneficiar, prin raportare la documentele care fundamentează propunerea de modificare.

- Schimbarea calendarului de desfășurare a activităților ca încadrare în timpul de execuție, precum:
 - modificări ale tipurilor de activități și ale numărului acestora;
 - modificarea numărului și a datelor de depunere a rapoartelor intermediare/ final;
 - modificarea numărului de participanți la evenimente (cu încadrarea în limita minimă de participanți/grupă la acțiunile de formare/informare);
 - schimbarea etapelor din cadrul unei activități care nu afectează însă realizarea acesteia;
 - modificarea perioadelor de organizare a activităților proiectului, cu încadrarea în durata inițială a contractului.

În cazul modificării calendarului de implementare, beneficiarul va anexa la Nota explicativă și graficul calendaristic de implementare refăcut.

- Alte situații temeinic justificate și fundamentate documentar care pot surveni pe parcursul implementării Contractului de finanțare (ex: schimbarea cărții de identitate, înlocuirea experților propuși în cererea de finanțare cu alte persoane sau a locației/ locațiilor stabilite pentru desfășurarea activităților cu alte locații, care îndeplinesc aceleași cerințe, actualizarea Graficului de implementare a proiectului etc.).

Aceste modificări, care nu fac obiectul unui Act adițional, vor fi instrumentate la nivelul OJFIR/CRFIR 8 prin intermediul „Notei de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare”, cu aprobarea Directorului OJFIR/CRFIR.

Documente care trebuie depuse de beneficiar în cazul modificării Contractului de finanțare prin Notă de aprobare:

- Nota explicativă completată, înregistrată și semnată de către beneficiar;
- Bugetul indicativ actualizat propus (fără a se depăși cu mai mult de 10% valoarea înscrisă inițial în cadrul Capitolului bugetar respectiv);
- Alte documente care fundamentează soluția propusă (după caz).

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 40
--	---	-----------

8.6.5. Instrumentarea contestațiilor privind modificarea Contractelor de finanțare

Beneficiarul poate contesta decizia privind Actul adițional/ Nota de aprobare, în termenul de 10 (zece) zile lucrătoare de la data comunicării deciziei privind Actul adițional/ Nota de aprobare. Soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/ deciziilor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale (cod manual: PS - MCM).

8.7 Implementarea contractelor de servicii și de cooperare

Beneficiarul are obligația să implementeze proiectul în conformitate cu descrierea acestuia cuprinsă în Cererea de finanțare așa cum a fost aprobată, împreună cu toate documentele anexate și în baza modificărilor și completărilor aprobate pe parcursul implementării. Acesta trebuie să respecte prevederile Contractului de finanțare, legislația în vigoare aplicabilă și regulile emise de Autoritatea Contractantă, inclusiv prevederile Ghidului de implementare a intervenției DR36, în vigoare la momentul realizării activității specifice proiectului.

În cazul în care Autoritatea Contractantă constată că beneficiarul nu respectă regulile de implementare, aceasta poate proceda la retragerea totală sau parțială a sprijinului financiar, conform legislației incidente.

În cazul contractelor de servicii și de cooperare, pe durata de execuție a Contractului de finanțare, beneficiarul trebuie să pună la dispoziția Autorității Contractante toate informațiile solicitate pentru realizarea monitorizării și verificării proiectului. Principalele documente pe care trebuie să le transmită beneficiarul în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare sunt:

- Raportul de activitate intermediar și/sau final, care se verifică conform prevederilor prezentei proceduri;
- Documentația pentru avizarea achizițiilor (pentru beneficiari publici sau privați, în funcție de tipul de beneficiar), care se verifică la nivel OJFIR /CRFIR;
- Dosarul cererii de plată, care se verifică la nivelul OJFIR/CRFIR 8 conform procedurii de autorizare plăți.

Autoritatea Contractantă verifică activitățile derulate de beneficiar pe baza Graficului calendaristic de implementare și pe baza rapoartelor de activitate transmise de beneficiar.

8.7.1. Verificarea pe teren a activităților proiectelor de servicii și a proiectelor de cooperare dintre GAL-uri

Beneficiarul a prezentat în Cererea de finanțare activitățile pe care le va desfășura, precum și un grafic calendaristic de implementare. Deoarece intervalul de timp necesar de la momentul depunerii cererii de finanțare până la momentul semnării contractului poate fi diferit față de anticiparea inițială, poate fi necesară o actualizare a acestuia ulterior semnării contractului.

Astfel, după semnarea Contractului de finanțare, cu minimum 10 (zece) zile lucrătoare înainte de desfășurarea primului eveniment/ primei activități din cadrul proiectului, beneficiarul va transmite la OJFIR/CRFIR 8 graficul calendaristic de implementare actualizat, care să includă locul de desfășurare a

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 41
--	---	-----------

activităților, precum și agenda activităților ce urmează a fi susținute. Acest document va fi adăugat la dosarul administrativ al Contractului de finanțare.

În vederea efectuării verificărilor pe teren, necesare în perioada de derulare a contractului, beneficiarul va preciza în cadrul Graficului calendaristic de realizare a proiectului și numărul de rapoarte de activitate pe care le va depune, precum și data depunerii acestora (săptămâna și luna).

Verificările pe teren vor fi realizate doar pentru proiectele de servicii care vizează activități care implică un anumit grup țintă (de ex. acțiuni de formare profesională/ dobândirea de competențe/ activități demonstrative/ informare).

Pentru proiectele care vizează acțiuni de formare profesională/ dobândirea de competențe/ activități demonstrative/ informare, vizitele pe teren se realizează la locul de desfășurare a evenimentelor.

Pe baza graficului de implementare prezentat de beneficiar, expertul SLINA OJFIR va propune un Grafic calendaristic de desfășurare a verificărilor pe teren în perioada de implementare a activităților contractului. Se recomandă ca verificarea pe teren să nu vizeze ultimul eveniment/ acțiune prevăzut(ă) în grafic.

În cazul proiectelor de cooperare, pe baza graficului de implementare a proiectului, SLINA CRFIR va propune un Grafic calendaristic de desfășurare a verificărilor pe teren în perioada de implementare a activităților contractului pe care îl va transmite la SLINA OJFIR pe raza căruia se desfășoară evenimentele. Verificările pe teren vor fi făcute anterior depunerii Rapoartelor de activitate de către beneficiar. Se va efectua cel puțin o verificare pe teren pentru fiecare Raport de activitate care cuprinde evenimente desfășurate în România. Fiecare verificare va fi realizată la locul de desfășurare a evenimentelor.

Beneficiarul va avea în vedere faptul că este obligat să prezinte la vizita pe teren toate documentele care vizează proiectul în cauză.

Experții din cadrul SLIS sau SLINA CRFIR pot, de asemenea, să întreprindă vizite pe teren, fără a fi necesară înștiințarea prealabilă a beneficiarilor. În cazul unor sesizări, experții SLIS sau SLINA CRFIR pot realiza inclusiv vizite pe teren la sediul beneficiarilor, fără înștiințare prealabilă, pentru verificarea documentelor care vizează implementarea proiectelor.

Verificarea pe teren se realizează de către doi experți din cadrul SLINA OJFIR. Cei 2 experți desemnați de către șeful SLINA OJFIR efectuează cel puțin o vizită pe teren în timpul derulării unui contract de finanțare. Aceștia pot notifica beneficiarul privind data și ora verificării pe teren, cu cel mult 24 de ore înainte de efectuarea acesteia.

Un reprezentant al beneficiarului va participa la verificarea pe teren. Reprezentantul beneficiarului va avea obligatoriu o calitate oficială în cadrul entității juridice reprezentată de beneficiar/ în cadrul proiectului (manager sau expert în cadrul proiectului, angajat, președinte, administrator etc.).

Scopul vizitei pe teren este de a verifica modul de desfășurare a activităților și respectarea Contractului de finanțare.

În cadrul vizitei pe teren, cei 2 experți din cadrul SLINA OJFIR (sau, după caz, SLINA CRFIR/SLIS) completează "Fișa de verificare pe teren" (formular D1.1L). După verificarea pe teren consemnată în „Fișa de verificare pe teren” (formular D1.1L), experții vor completa Secțiunea „Concluzii” din acest formular. Aici se precizează dacă modalitatea de desfășurare a activității a fost corespunzătoare sau nu, iar rezultatul verificării poate fi:

- „**avizat**” (dacă toate căsuțele sunt bifate „DA”);
- „**neavizat**” (dacă o parte din căsuțe/toate căsuțele au bifa „NU”).

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 42
--	---	-----------

În cazul în care, în urma verificării pe teren, experții SLINA – OJFIR acordă viza "nevizat", aceștia vor detalia motivele pentru care au acordat această viză. Dacă o parte dintre activități au fost nevizate, acestea pot fi refăcute și cuprinse în Raportul de activitate revizuit sau în cadrul următorului Raport de activitate intermediar/ Raportului final.

În situația în care experții SLINA OJFIR efectuează vizita pe teren la ultima activitate inclusă în graficul calendaristic de implementare depus de beneficiar și constată că modalitatea de desfășurare a activității (cursului/ acțiunii de informare etc.) nu a fost corespunzătoare, întreaga activitate va fi considerată nevizată. Această activitate poate fi refăcută până la depunerea Raportului final sau a Raportului final revizuit.

Fișa de verificare pe teren va fi întocmită în dublu exemplar, unul pentru reprezentanții OJFIR/ CRFIR/ AFIR și unul pentru beneficiar. Fiecare exemplar va fi semnat de către experții care au întocmit-o și de către reprezentantul beneficiarului, care ia la cunoștință concluziile verificărilor. Reprezentantul beneficiarului poate să formuleze observații la concluziile verificărilor din Fișa de verificare pe teren.

După semnare, un exemplar va rămâne la beneficiar, iar cel de-al doilea exemplar la experții verificatori.

Componentele de investiții ale proiectelor de cooperare vor fi implementate în conformitate cu prevederile generale aplicabile investițiilor finanțate prin PS 2023 - 2027, în funcție de specificul fiecărui proiect (agricol, cultural, turistic etc.). Experții SLINA - CRFIR 8/direcțiilor tehnice de la nivel central vor utiliza formularele din Manualele de procedură generale ale AFIR, adaptate (după caz) pentru a răspunde specificului proiectului de cooperare.

8.7.2. Verificarea Raportului de activitate (intermediar sau final)

În termen de 10 (zece) zile lucrătoare de la finalizarea ultimei activități aferente perioadei de raportare/ de la încheierea ultimei activități din cadrul proiectului, Raportul intermediar/ final de activitate (Formular D1.2L) va fi încărcat în sistemul online al AFIR.

Beneficiarul întocmește Rapoarte de activitate intermediare numai în situația în care solicită tranșe de plată intermediare, acestea reprezentând documente obligatorii pentru depunerea tranșelor intermediare de plată. Acestea se depun prin intermediul platformei, în termen de maximum 10 (zece) zile lucrătoare de la finalizarea ultimei activități prevăzută în Raportul de activitate. Perioadele aferente Rapoartelor intermediare de activitate nu se vor suprapune.

În baza fiecărui Raport de activitate poate fi decontată o singură tranșă de plată.

Raportul de activitate final va fi încărcat în platformă în termen de maximum 10 (zece) zile lucrătoare de la încheierea activităților aferente proiectului.

Rapoartele de activitate intermediare/ final vor conține perioada de referință, descrierea activităților care urmează a fi solicitate la plată, persoanele implicate în derularea acestora, gradul de implicare a fiecărui expert în cadrul proiectului, inclusiv numărul de ore necesar derulării activității respective, numărul participanților și rezultatele obținute, precum și documente justificative pentru activitățile desfășurate și tipurile de materiale relevante, elaborate prin proiect (materiale didactice, chestionare de evaluare, liste de prezență, comunicate de presă etc.).

Listele de prezență se realizează pentru fiecare zi a evenimentului și trebuie să includă rubrici privind numele și prenumele participanților, datele de contact ale acestora (adresă, telefon, e-mail) și semnături. De asemenea, se va indica durata evenimentelor și locul de desfășurare. Experții responsabili de realizarea evenimentelor au obligația de a asigura păstrarea confidențialității asupra datelor cu caracter personal ale

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 43
--	---	-----------

participanților înscriși în listele de prezență, conform prevederilor art. 5 din cadrul Anexei I a Contractului de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Atenție!

- Nu este permisă participarea aceleiași persoane din grupul țintă, stabilit în cadrul proiectului, la alte evenimente care vizează aceeași tematică. Verificarea respectării acestei prevederi se va realiza în baza declarației pe propria răspundere, semnată de către fiecare participant la evenimentele organizate în cadrul proiectului, care va fi atașată la Raportul de activitate.
- Nu este permisă realizarea unor studii, monografii, care vizează aceleași teritorii ce au făcut obiectul elaborării unor studii sau monografii, finanțate în cadrul altor proiecte, inclusiv a proiectelor depuse în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțată printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020).
- Nu este permisă deservirea acelorași persoane, care au beneficiat de aceleași servicii, în cadrul altor proiecte similare, finanțate în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțate printr-un proiect derulat în perioada de programare 2014 - 2020).

Pentru rapoartele care conțin acțiuni de formare profesională/ dobândirea de competențe/ informare, expertul SLINA OJFIR va verifica dacă persoanele înscrise pe listele de prezență la aceste activități au completat și chestionarele de evaluare. Dacă mai mult de 50% din chestionare au fost punctate cu note mai mici de 3, activitatea nu va fi avizată. În acest caz, Raportul va fi avizat parțial/ neavizat, expertul va înscrie în rubrica „Observații” care dintre activitățile raportate nu au fost avizate și prin urmare, cheltuielile aferente acestora nu vor fi decontate.

În cazul proiectelor de tip umbrelă, este obligatorie depunerea unui Raport de activitate intermediar, ulterior derulării concursului de planuri de afaceri/ intervenție și anterior semnării contractelor de grant, în cadrul căruia se depune documentația integrală de desfășurare a concursului.

Prin urmare, ulterior finalizării evaluării și selecției concursului de planuri de afaceri/ intervenție, fiecare beneficiar va solicita persoanelor aflate pe lista câștigătorilor planurilor de afaceri/ intervenție, completarea, semnarea și transmiterea Declarației de eligibilitate, conform Formularului U1.1 (pentru proiectele de antreprenoriat sau investiționale nonagricole), U1.2 (pentru proiectele investiționale agricole) sau U1.3 (pentru proiectele sociale). În situația în care o persoană aflată pe lista de rezervă înlocuiește o persoană din lista câștigătorilor planurilor de afaceri/ intervenție, beneficiarul îi va solicita completarea Declarației de eligibilitate (U1). După primirea Declarațiilor de eligibilitate, fiecare beneficiar va completa și semna electronic Declarația de conformitate, conform Formularului U2.

Avizarea Raportului de activitate intermediar echivalează cu validarea respectării criteriilor de acordare a granturilor și permite semnarea contractelor de grant. În acest sens, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la finalizarea procesului de evaluare și selecție a planuri de afaceri/ intervenție, GAL transmite către AFIR primul Raport de activitate intermediar.

Dacă beneficiarul nu a întocmit Raport de activitate intermediar, atunci Raportul de activitate final va cuprinde toate activitățile din Cererea de finanțare și se va putea depune o singură cerere de plată.

În cazul Rapoartelor de activitate care includ activități care au făcut obiectul verificării pe teren, experții SLINA OJFIR/ CRFIR vor urmări ca activitățile care nu au fost avizate la verificarea pe teren (prezintă bifa "NU" în cadrul "Fișei de verificare pe teren") să nu fie incluse în Raportul de activitate (intermediar sau final) ca realizate, fiind în acest fel excluse de la plată.

Expertul SLINA OJFIR/ CRFIR analizează Raportul de activitate în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la depunerea acestuia, în timp ce șeful SLINA OJFIR/ CRFIR îl verifică în termen de o zi de la primirea din partea

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Interventiei DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 44
--	---	-----------

expertului SLINA OJFIR/ CRFIR responsabil. În cazul în care pe parcursul verificării, șeful SLINA OJFIR/ CRFIR identifică inadvertențe în ceea ce privește concluzia expertului SLINA OJFIR/ CRFIR, șeful SLINA OJFIR/ CRFIR solicită remedierea acestora în cadrul aceleiași zile.

Expertul SLINA OJFIR/ CRFIR verifică Raportul de activitate prin completarea „Fișei de verificare a Raportului de activitate (intermediar/ final)” (Formular D1.3L), iar șeful SLINA OJFIR/ CRFIR verifică modul de completare prin contra-bifarea fiecărei rubrici. La rubrica „OBSERVAȚII” din acest formular vor fi menționate aspectele care trebuie refăcute în cuprinsul Raportului de activitate. În acest caz, Raportul va fi neavizat.

După semnarea Formularului D1.3L - „Fișa de verificare pentru avizarea Raportului intermediar/final de activitate” de către expert SLINA OJFIR/ CRFIR și șeful SLINA OJFIR/ CRFIR, acesta va fi semnat de către Directorul OJFIR/ CRFIR în termen de o zi de la primirea din partea șefului SLINA OJFIR/ CRFIR.

Concluzia verificării (avizat/avizat parțial/neavizat) menționată în Raportul de activitate (intermediar/final) este comunicată beneficiarului de către expertul SLINA OJFIR/ CRFIR în termen de maximum 6 (șase) zile lucrătoare de la primirea Raportului, prin intermediul formularului D1.4L - Notificarea de avizare/ avizare parțială/ neavizare a Raportului de activitate (intermediar/final).

În cazul avizării parțiale/ neavizării, beneficiarul are posibilitatea de a reface Raportul de activitate intermediar/ final (ținând cont de observațiile menționate în adresa de înștiințare preluate din „Fișa de verificare a Raportului de activitate (intermediar/final)” – Formular D1.3L, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la primirea înștiințării. În cazul avizării parțiale/ neavizării a Raportului final de activitate, pentru situații temeinic justificate, termenul de transmitere a Raportului final revizuit poate fi prelungit cu maximum 10 (zece) zile lucrătoare. Fluxul procedural aplicabil după retransmiterea acestuia este același cu cel aferent depunerii inițiale.

Raportul de activitate (intermediar/final) poate fi retransmis o singură dată. În situația în care, după retransmiterea Raportului de activitate, se constată că beneficiarul și-a însușit observațiile OJFIR/ CRFIR, Raportul de activitate va fi avizat. În situația în care se constată că beneficiarul nu și-a însușit observațiile OJFIR/ CRFIR sau nu a exclus din Raport activitățile neavizate, Raportul de activitate nu va fi avizat/ va fi avizat parțial și prin urmare, cheltuielile aferente acestor activități neavizate nu vor fi decontate.

Pentru etapa de derulare a proiectului, experții responsabili de pașii procedurali vor completa și semna Pista de Audit (D0.1L) pentru implementarea proiectului.

6. ASPECTE GENERALE PRIVIND AVIZAREA ACHIZIȚIILOR ȘI RAMBURSAREA PLĂȚILOR

Verificarea și aprobarea achizițiilor efectuate de beneficiari se va desfășura în conformitate cu prevederile Manualului de proceduri pentru atribuirea contractelor de achiziție publică pentru proiectele finanțate prin PS 2023-2027/ Manualului de procedură operațională pentru achizițiile efectuate de beneficiarii privați ai PS 2023-2027, respectiv Instrucțiunile privind achizițiile publice/private - anexă la Contractul de finanțare, în funcție de tipul de beneficiar (public/privat), conform fișei intervenției în care se încadrează proiectul.

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată sunt depuse la GAL pentru efectuarea conformității. În urma realizării verificării, în situația în care cererea de plată a fost declarată conformă, dosarul cererii de plată împreună cu Fișa de verificare a conformității DCP, se încarcă în platforma AFIR și se va aloca structurii teritoriale OJFIR/CRFIR, în funcție de tipul de proiect. În vederea verificării realizării acestui pas procedural la nivelul OJFIR/CRFIR, în toate formularele de plată dedicate verificării conformității DCP, se va adăuga un

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale AFIR	PS PAC 2023 – 2027 Manual de procedură pentru implementarea Intervenției DR 36 "Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Cod manual: PS- MI-DR36 Ediția I Revizia 0	Pagina 45
--	---	-----------

rând cu următorul punct de verificare: *"Fișa de verificare a conformității Dosarului Cerere de Plată este completată, datată și semnată de către experții GAL, iar concluzia verificării este "conform"."*

În situația în care DCP este declarat neconform, beneficiarul poate să redeponă la GAL Dosarul cererii de plată complet, cu respectarea termenelor prevăzute în Contractul de finanțare/ Actul adițional/ Declarațiile de eșalonare a depunerii DCP.

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație cu încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului cererii de plată la AFIR. În acest caz, contestația va fi analizată de către doi experți din cadrul GAL, alții decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare. Soluționarea contestației de către experții OJFIR/CRFIR și comunicarea deciziei către beneficiar se va realiza cu încadrarea în termenul maxim de depunere a DCP la AFIR.

La tranșele de plată finale/ unice/ incluse în eșantionul de verificare se va realiza reverificarea respectării¹/ verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate generala. În cazul în care în urma verificării criteriilor de eligibilitate se constată că unul dintre ele nu mai este respectat, precum și dacă există suspiciunea de creare de condiții artificiale pentru obținerea finanțării, expertul care a efectuat verificarea va respecta prevederile Manualului de procedură pentru Nereguli și Recuperare Datoriei, versiunea în vigoare.

Pentru proiectele aferente intervenției DR36, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului de finanțare.

7. DESCOPERIREA UNEI NEREGULI/ FRAUDE

În cazul descoperirii unei nereguli/ fraude, așa cum este definită în Contractul de finanțare și legislația aplicabilă în vigoare, personalul implicat în realizarea activităților prevăzute de prezenta procedură vor respecta prevederile Manualului consolidat de procedura pentru recuperarea datoriilor aferente fondurilor europene și/sau fondurilor publice nationale, codul manualului: PS-SRD.

Pe parcursul implementării Contractului de Finanțare, AFIR poate dispune sistarea derulării activităților sau efectuarea plăților, dacă există suspiciuni privind nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului și dispune analiza acestor aspecte.

¹ Doar în cazul proiectelor incluse în eșantion